

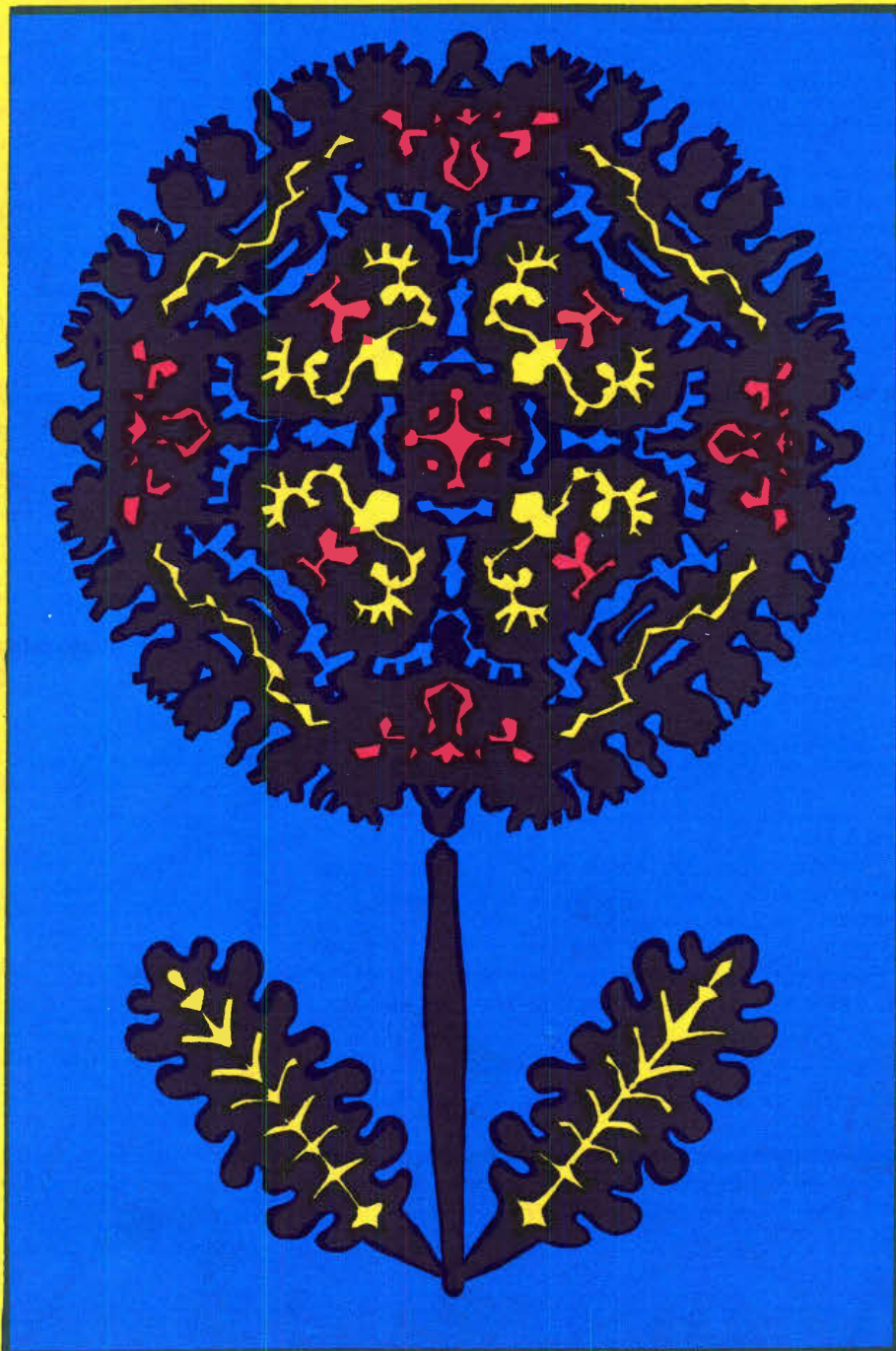
Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ 1982

No. 6 JUNE 1982

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXIX Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ 1982

No. 6 JUNE 1982 Vol. XXXIX

У. Л. На нас глядить Україна	1
У. Л. Наша обкладинка	2
В. Вовк. Поезії із збірки "Мандаля"	2
Д-р Є. Новосад. Збереження української родини	4
Український Музей	6
Вітаємо Наталю Ливицьку Холодну	7
Н. Холодна. Зневіра. Гавкає собака	7
О. Личаківська. Микола Лисенко	8
Українська Жіноча Конференція "Українська жінка у двох світах"	9
Вітаємо з днем народження	10
Л-КА Рефлексії з поїздки до Єгипту	11
О. Гнатик. Перший молодечий відділ СУ в Перемишлі	12
Конференція ФЖК в Нью Джерзі	12
Лариса О. Про Оленку	12
Тільки між нами і телефоном П. Калинович Про жорстокість	13
М. Дозорська. "Ой пряду, пряду"	13
О-КА. "Просимо не курити"	14
В. Вовк. Самурай	14
Вісті з Централі	15
СФУЖО	16
50-ліття Першого Жіночого Конгресу	18
І. Р. Вільні членки СУА	18
Our Life	20
Харчування Х. Навроцька. Курка на інший спосіб	24
Дописи Відділів і Округ	25
Хроніка. Округа Нью Йорк	26
Відділи поза Округами	31
Посмертні згадки. Замість квітів	32
Нашим малютам	34
Загальні збори	36

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"

108 Second Ave. Редакторка Уляна Любович
New York, N. Y. 10003 Tel (212) 674-5508
Tel. (212) 533-4646

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
Редактор — Уляна Любович
Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець. Англomовні сторінки ред. А. Г. Савицька
Мовна редакція — Наталя Ливицька-Холодна.

На обкладинці. Віра Вовк "Квітка з чорної мережі" — витинка
Our cover: Wira Wowk. Flower of Black Lace.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Copyright 1982 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
International Copyright Secured — All Rights Reserved
Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Теодозія Савицька — 1-ша заступниця голови
Марія Томоруг — 2-га заступниця голови
Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови
Наталія Даниленко — 4-та заступниця
Анна Дидик — протоколярна секретарка
Марія Савчак — кореспондентська секретарка
Розалія Полчі — англomовна секретарка
Ольга Літепло — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Ольга Гнатейко — вільний член
— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Марія Крамарчук — організаційна
Оксана Ленець — культурно-освітня
Любов Волинець — музейно-мистецька
Марта Данилюк — виховна
Анна Кравчук — суспільної опіки
Ірена Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій
Ірена Чайківська — пресова
Ірена Куровицька — зв'язків
Марта Федорів — зв'язків
Людиса Сакс — статуюва

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Ірена Кіндрачук, Леся Гой — членки
Евгенія Новаківська
Ростислава Яхницька — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
Ростислава Матла — Філадельфія
Лідія Магун — Нью-Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
Ірина Чайківська — Нью Джерзі
Надія Дейчаківська — Округа Огайо
Евстахія Струтинська — Чикаго
Анна Любинська — Нова Англія
Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА
"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Suppky"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2.
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Munchen 5, Rumfordstr. 21

НА НАС ГЛЯДИТЬ УКРАЇНА

У різних країнах і серед різних обставин поселялися українці у вільному світі. З різних причин покидали вони рідну землю. Вони, чи їхні батьки, а то й діди походили з різних сіл чи міст України. Були різні "хвилі" еміграції. Ми звикли в розмовній мові вживати такі назви як "перша еміграція", "тут роджені в другому чи третьому поколінні", "друга чи третя еміграція", а навіть "новоприбулі". Вони часто об'єднані у спільних організаціях, хоч інколи творять там свої відділи чи групи. Цікаво, що навіть довголітня спільна праця чи близьке сусідство не завжди загладили сліди різниці між тими групами. Соціологи, психологи, історики зуміли б на основі обслідувань, представити життєві шляхи, матеріальні і духові осяги тих різних "еміграцій". Для нас цікаво було б знати як походження, місце осідку (в скупченнях чи у віддаленні), матеріальні успіхи, освіта і інше вплинули на відношення до батьківщини. Чи, як, чому і до якої міри різні прошарки українців у розсіянні почувуються зв'язані із своїм народом, з Україною. Чи почуття приналежності до українського народу обмежується тільки такими зовнішніми проявами як замилювання до вишивок, співу, танків, звичаїв, а в кращому випадку до обряду? Чи, може, це глибша любов, якої основою, як і всякої любові мусить бути почуття відповідальності за предмет любові, отже за нарід і країну свого походження?

Відповідь могли б дати науковці. Чому ж тоді ставимо тут питання на яке не збираємося відповісти? Хочемо поділитися з деякими спостереженнями які насунулися під час загально громадських конвенцій, конференцій, з'їздів, а теж молодіжних імпрез. Візьмім до уваги відношення до української мови.

Вже не раз з'ясовували ми наш погляд на цю справу: наша мова в Україні zagrożена, її пляново, підступно русифікують і нищать. Тому ми мусимо її тут зберігати, плекати. Для німців, італійців, а навіть для народів — сателітів комуністичного бльоку, як поляки, справа мови в країнах поселення не така важлива, бо її плекають на батьківщині. В Польщі, не зважаючи на змушування вивчати російську мову, як другу необхідну, мало хто її опанував. Література, наука, преса, навчання все, очевидно, ведеться польською мовою. В Україні деякі професіоналісти, або зовсім не знають рідної мови, або знають тільки розмовну. Наукові видання писані російською мовою. Прикладів можна б навести багато. Чудом і доказом живучості нашого народу треба вважати рух "шестидесятників", пізніший дисидентський, створення Гельсінкської групи тощо. Всі ці рухи висунули справу мови. Творчість рідною мовою була причиною довголітніх ув'язнень.

Українці в Америці завжди відгукувались на те, що потрібне було Україні. До тих потреб досюсували свою діяльність. Про це свідчать давні витинки з газет українських і американських. З великим признанням і вдячністю треба пам'ятати про такі акції як: поміч борцям за волю; протести і інтервенції під час штучного голоду в Україні; протести

під час пацифікації; допомога усім потребуючим аж до опіки над біженцями після Другої світової війни. Багато з тих які з посвятою усю цю працю виконували не володіли вже, або мало знали українську мову. Вони гідні нашої пошани і любові. Годі очікувати, щоб тепер коли болючим питанням є українська мова і її майбутнє в Україні, вони почали її вивчати. Але вони напевно розуміють, що коли українська мова це ключеве питання в Україні, ми мусимо іти на допомогу нашим землякам.

Як сказано ми хотіли б поділитися деякими спостереженнями. Як це не дивно вони не завжди згодні з тим чого можна сподіватися від "тут роджених з давньої еміграції" і від інших "з нової еміграції".

Одна з дуже діяльних членок США, уже тут роджена, мабуть, у третьому поколінні просила, щоб її відділ не називати англомовним, а двомовним. Боліє над внуками, які не володіють вільно українською мовою.

Зустрічаємося з таким твердженням, що раз ми в Америці ми повинні перейти на англійську мову в слові і в письмі тобто в пресі. Наша відповідь: ми приїхали до Америки, бо тут у цій свободолюбній країні нам вільно вивчати й плекати свою мову і культуру. В Європі кожна, особливо молодшого віку, людина володіє найменше двома мовами, очевидно, також рідною мовою. Тож, хоч старшим уже важко вивчати мову, то молодші можуть і повинні знати другу мову, і це повинна бути українська мова. Відомо, що наша молодь здібна і кмітлива.

Слухаємо промови церковного достойника з групи "тут роджених у котромусь-уже поколінні". Ми чули його давніше, нас вражала його мова. Тепер його мова і промова дуже добрі, засіб слів значно багатший. Так і видно, що людина перебравши високий, відповідальний пост вивчає і плекає українську мову. За ним другий промовець і теж видно, що працює над своєю мовою.

Але бувають і інші, які очолюють важливі організації, професори, які походять з таких же еміграційних "хвиль" а не зволили вивчити мови народу на якому сперли свою кар'єру і який служить як драбина, по якій він пнеться вгору.

Ось людина з молодшого покоління син "другої еміграції". Володіє знаменито двома мовами, послуговуючись при тому правничою термінологією в обох мовах. Знову видно труд, старання і розуміння того що потрібне і важливе під цю пору.

Але, на жаль, трапляються зовсім протилежні ситуації. Молоді діяльні особи, діти діяльних освічених батьків. Українську мову знають, але переходять на англійську в розмові з такими ж як і вони. З легким серцем резигнують з української мови при прилюдних виступах, при влаштуванні імпрез тощо. Мовляв українська мова зайва бо всі розуміють англійську. Питаємо: тоді пощо взагалі українська імпреза чи зустріч? Бо ж уживання української мови в таких випадках має величезне значення для українців на рідних землях.

А бувають чужинці, чоловіки й жінки, які одружені з українцями чи українками вивчають українську мову принаймні до того ступеня, щоб роз-

Докінчення на ст. 9

Віра Вовк. "Полум'яне сонце" — витинка
Wira Wowk. Flaming Sun — mandala.

Віра Вовк. Мандаля

Wira Wowk. Mandala

НАША ОБКЛАДИНКА

Про Віру Вовк писали ми вже не раз в "Нашому Житті" сьогодні хочемо згадати про неї як про мистця витинанки та пригадати її незвичайну діяльність як перекладача і видавця. Бо ж Віра Вовк не тільки поетеса і письменниця, не тільки науковець — професор університету. Її великою заслугою є підготовлюванням і видання численних перекладів української літератури в тому теж і власної, на інші мови. Усі книжки, які вона видала вражають своїм небуденним мистецьким оформленням, кольоровими репродукціями творів українських мистців, а останньо витинанками роботи видавця — Віри Вовк. В перекладах на німецьку, португальську чи англійську мову співпрацювали теж неукраїнці. В цей знаменитий спосіб впроваджувала Віра Вовк передові твори нашої літератури, як також і власні, у широкий іншомовний світ. В першу чергу повинні б вони бути у бібліотеках університетів. Останній почин Віри Вовк це серія "Вертеп". Це невеликі розміром у гарному оформленні книжки, переклади на португальську мову. Досі появилися "Байки" Сквороди, "Сон" — Т. Шевченка, "Мойсей" — І. Франка, та Оповідання В. Стефаніка. Їхні обкладинки прикрашені витинанками В. Вовк.

ВІРА ВОВК

МАНДАЛЯ

Тисячойменний спорудив
своєю премудрістю
на принципі ладу
велетенську мандалю.

Так кожна мандаля
береже окрушину ладу,
а кожний лад окрушину мудрости,
а кожна мудрість ховає в собі
одне з Його тисяч імен.

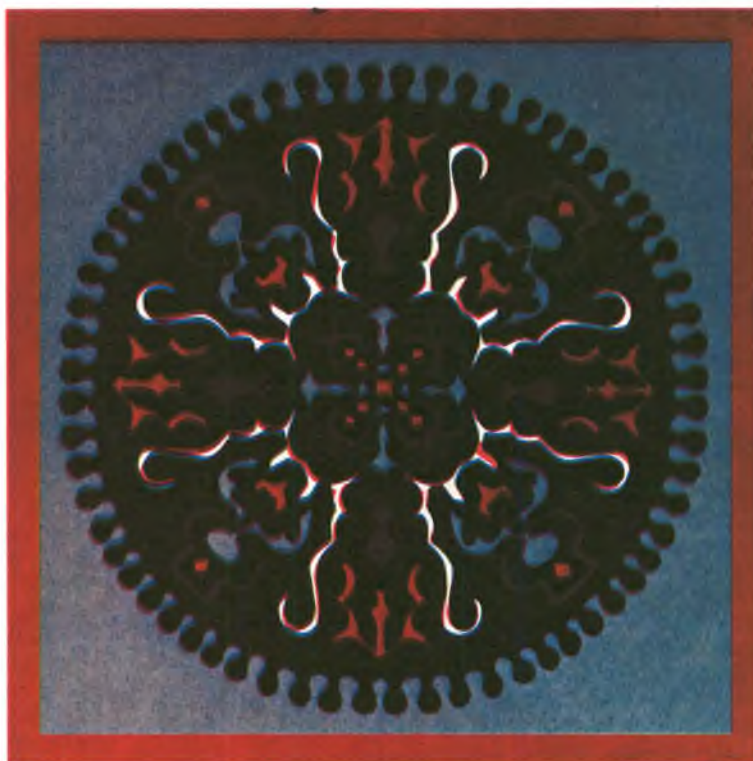
МУДРЕЦЬ

Хто дивувався, чому мудрець
сидить на порозі,
не знав, що камінь,
де спочиває король,
стає престолом.

Сьогодні хочемо звернути увагу на витинанка, отже згадати мусимо "Мандалю", про яку була вже рецензія пера Л. Онишкевич в "Нашому Житті" ч. 11 за грудень 1981 р. Репродукуємо декілька витинанок, які у цій книжці відділяють кожну поезію (в трьох мовах). Витинанка це ділянка народного мистецтва, але Віра Вовк впровадила у цю творчість особливо витончені форми і кольори. На жаль, з технічних причин у "Нашому Житті" ці кольори не відповідають оригіналам (на що авторка дала свою згоду). Своїм витинанкам надає Віра Вовк дуже поетичні назви як: "Соняшне колесо", "Полум'яне сонце", "Гілки", "Рожі і терня" тощо. "Мандаля" це поетичні короткі твори в трьох мовах. У одному виданні по-українськи, португальськи і по-англійськи, а в другому замість англійського знайдемо переклад на німецьку мову. Своїм змістом і розкішним оформленням "Мандаля" це знаменитий дарунок теж і для чужинців. Побіч витинанок містимо декілька поезій з цього видання.

У. Л.

"Мандалю" можна замовляти в США. Кошт 25.00 дол. + кошти пересилки.

Віра Вовк. "Королівська печать" — витинка
Wira Wowk. Royal Seal — mandala.

МОЛИТВИ

Буддистський монах
меле молитви на млинці,
чернець нанизує їх на чотки,
сіяч їх сипле в землю.

Різниця вся — в обряді.

ВОЇН

Я йду під косою смерті
на повний ріст.

Я йду під гілкою в яблуках
з похилим чолом.

РИБАЛКА

Юний рибалка ловив цілю ніч
щастя в золотих лусках,
(воно стікає плетивом сіті.)

Старий рибалка:
"Виплинь по рибу."

Віра Вовк Чорний ромен

Wira Wowk. Black Daisy

ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ

Коли йде мова про збереження української родини, то маємо на увазі збереження батьків та дітей в українській родині взагалі.

Потрібно було б цілих студій, довгих дослідів і запитів, щоб можна було відповісти на це питання. Тема охоплює не загальну, але специфічну проблему, що торкається не тільки нас, батьків, чи дітей, а й оточення і соціального буття наших обставин.

Дозвольте мені підійти до цієї теми з історичного боку.

Як виглядала українська родина в недавньому минулому?

Життя у передвоєнній добі, цебто до 2-ої Світової війни, на Україні, а може й тут, було в душі родинної гармонії. Діти були частиною родинного життя, яке формувалося на скристалізованому і глибоко вкоріненому в українське соціальне життя концепті, а саме:

"Концепт причини і ефекту".

Що це значить?

Клітиною української родини були батько і мати.

Діти, здебільшого, жили вдома з батьками і їхня роль була нічим іншим, як бути доповненням, часто помічником у цій родинній констеляції духової та економічної потреби даної родини.

Діти дуже тісно були зв'язані зі своєю родиною, з їхніми звичаями, з їхньою освітою та, навіть, політичними переконаннями.

Діти таких батьків, не грає ролі чи це були діти селян, чи нашої інтелігенції, пишалися своїм походженням, пишалися навіть місцевостями з яких походили. Діти були свідомі свого "Я" і будували своє життя на походженні і стані своїх батьків та на їхніх досягненнях і становищах.

"Родини творили суспільство".

Діти та всі події були начебто "сателітами" у цьому магнетичному полі "родини". Вони були свідками та частиною всього позитивного й негативного у родинному житті.

І тому, щоб зберегти українську родину, першою заповіддю повинно бути:

"Здорова мати і здоровий батько".

Це значить добрані, добре інтегровані та суверенні особистості.

За цим принципом починається будова або упадок родини.

Пригляньмося та проаналізуємо українських батьків, що сьогодні є у 4 — 5 — 6 декаді життя.

Друга світова війна витиснула саме цим людям "тавро", яке так часто віддзеркалюється у їхніх дітях. Втрата рідного краю, викорінення і нездійснення батьківських мрій і цілей, переслідування й непевність — це негативні впливи, які саме й створили це "тавро".

Діти таких батьків часто бувають цим "предметом", де родичі підсвідомо стараються, щоб їхні діти стали реальним прообразом їхніх (батьківських) недосягнених цілей.

Як я уже згадав, діти здебільшого жили з батьками, але лише до певного віку. Коли зайшла потреба, то діти стали жити поза домом: чи то в гуртожитках, чи то "на станції". Ці діти не відрікалися від своїх батьків. Вони думками і з сумом шукали злуки з ними. Таких явищ, як тут, втеча з дому, життя у "комунах" у нас майже не було.

Натурально цей переходовий час до юнацтва був у нас, в Україні, більш гармонійним та стабільним.

Діти тоді були нерозлучною частиною нашого суспільства.

Ці всі явища виробляли і позитивно впливали на вироблення здорової ідентичності.

І навпаки: життя тут, у прибраній країні, прибрало з різних причин іншу форму, а з нею інші цілі та інший ефект.

Батьки молодшої генерації, цебто у пересічному віці 20 до 40 літ зустрілися з іншими проблемами. Вони прибули до нової країни малими дітьми, або, навіть, тут родилися, саме тоді, коли їхні батьки були кинені у вир нової адаптації: прагнення пристосуватися до ного життя, досягнути певний рівень, щодо духового та матеріального рівня з "тубільцями".

Як багато батьків цієї ж генерації потребувало переходити духову й соціальну метаморфозу, щоб поставити себе, мовляв, як це кажуть американці "нарівні з Джансонами", а у нас казали "як у сусіда", та включити себе у життя Америки.

Це викликало реакцію, витиснуло "тавро", не на нас, старшу генерацію, ні, а на наших дітях.

Ми всі кинулися у вир праці. Попали у гарячку, щоб щось здобути, щоб знову, по таких страхіттях, здобути нове життя.

Мотив цього був більш, в першу чергу, матеріалістичний, а може й еґоїстичний. Батьки пішли до різних праць, часто невідповідних їм, їхнім професіям.

Така праця не дозволяла їм присвятити досить часу своїм дітям, як це було в Україні. Багато наших дітей почало нудитися по домах. Діти були побажані, але чи потрібні?

І тоді, як така дитина доросла віку, коли могла вільно порушуватися з місця на місце (шкільний вік), її товариське життя почало концентруватися коло своїх, нам чужих, ровесників. Дім родини став уже на другому місці.

І тут саме почалась "експлуатація умів" та почувань наших українських дітей більш агресивними одиницями приятелів (лідерів) у доброму та злому розумінні.

Дитина попадала у вир несприятливих для неї і для нашої родини умов.

Саме ця ситуація принесла нашим дітям нову ідентичність.

Вони попали під вплив нових ефектів, цебто під вплив нових почувань, що саме виповнюють їхні підсвідомі інстинктові бажання.

Це й виявляє, чому деякі діти приєднуються до добрих приятелів, а певна група попадає під вплив злих товаришів. (Підсвідома ідентифікація і виповнення інстинктових бажань та підсвідомого "Я").

Ці злі впливи саме відповідальні за це, що певний сегмент молоді адоптує злі прикмети: звихнену мораль, сексуальне безладдя, патлате волосся, дрантиму одягу, вживання наркотиків і т. п. — загально вивихнену поведінку.

Тут немає різниці чи це діти бідних чи багатих батьків, виховані у приватних чи публічних школах, діти, здавалося б, розумні, інтелегентні, попадають у це зачароване "підсвідоме". Вони спершу виявляють тенденцію надуживання всього матеріального і духового своїх родичів.

Вони адоптують різні течії і різні гасла, які є чужі для нас, українців, та наших звичаїв.

Саме з цими проблемами зустрічається наша молодь, яка фактично не завжди відпорна не лише у школах, коледжах, кампусах, а й на вулиці.

Воно самозрозуміло, що на підставі "внутрішнього бажання" (свідомо чи підсвідомо) одні приєднуються до цих патологічних явищ нашого часу та імітують їх, а другі це відкидають.

Щодо старшої молоді, то одначе це інша причина може вирвати з нормального русла вже більш-менш збалансовані особистості, а саме через контрасти між їхніми ідеалами. (Ідеали, які винесли з дому, з української школи, доброго виховання).

Саме такі контрасти, цебто різниці поміж добрими прагненнями (здоровими), що ми їх наголошували, наприклад: натискали на вартість науки, справедливості, кращу працю, демократичну свободу, здорове й справедливе право, толерантність в Америці і в українській системі тут. Вони бачать, що усе те, що мало духову вартість, було для них підставою і вірою усіх цих гасел, які ми, батьки так старанно намагалися прищепити їм, нагло корчаться та починають валитися.

Тоді такий юнак, чи юначка, коли зустрічаються в щоденному житті з такими явищами, як перекупство в урядах, шахрайство і обман, що не знання, але протекція є запорукою доброї праці, що дістатися до каледжу теж справа "а кого ви знаєте?" (себто теж протекція), тоді вони мусять реорганізувати "вартості" та прийняти "голу дійсність", або заступити її солодкою утопією, відкидаючи самодисципліну, працю над самим собою; тоді така людина ідентифікує себе часто з цим декадентним елементом.

Тут "ні грозьба, ні просьба" не помагають, а ще може й закопають таку людину глибше в безодню. Але на щастя існують серед нашої молоді групи, що ми їх можемо назвати "протиреволюційними" — в тім значенні, де позитивні переконання беруть верх.

Наша молодь працює в різних організаціях для збереження національних та культурних надбань нашої нації, збереження нашої політичної думки

національних прагнень. Це являється у формі демонстрацій, що їх ми бачимо тут в обороні наших в'язнів, в обороні національної гідності; українські семінари в університетах, працю в Пласті, СУМІ і т. п. Це позитивні явища, що дають гарантію збереження українства і при тім української родини.

Ми бачимо, що молодь, яка ще вчора руйнувала наш "естаблішмент" вернулася з манівців до форми життя, яке є побудоване на засадах довголітнього досвіду минулих генерацій, і що вона доказала свою коректність.

Однак, мала група, яка не може адоптувати цієї реальності лишається у сні утопії та загальної апатії.

Ми знаємо, що кожна гра має свої приписи — закони. Без них вона хаотична. Ми, батьки, повинні власне поставити такі приписи: здорові й логічні і не раз "стукнути ногою", коли знайде така потреба у стосунках з дітьми, і вимагати від нашої молоді поведінки, яка не творила б конфліктів між нашими переконаннями; нашою політичною і національною ціллю для збереження українського ідеалу.

Дисципліна починається вдома — в родині, школі і суспільстві.

Дисципліна в українській родині є теж запорукою її збереження, охороною перед розкладом і занепадом.

Дисципліна мусить бути розумною, мусить бути підтвердженням авторитету матері й батька.

Через дисципліну і самопошану кристалізується характер людини.

Ми винні молодій генерації, як і всі генерації перед нами, нічого іншого тільки: 1) любов, 2) опіку, 3) пошану.

Ми не поступаємося їм нашою душею, нашою суверенністю, домашнім спокоєм, нашим здоров'ям а понад усе недоторканістю (іміунітет) щодо наших або їхніх помилок.

Метода, як запобігти розвалові української родини лежить у нас самих — батьках.

Ми повинні плекати ідеали родинного співжиття і самопошану.

Ми повинні підкріплювати релігійні й моральні принципи у себе самих і у наших дітей.

Цей принцип найбільш вартісний і полягає на найбільш скомплікованій функції мозкової кори. Загально сказати: у ній знаходяться місця у дуже ясній і простій формі: а саме місця страху, споминів, ідей, людей.

І тому, коли ми говоримо про почуття вини, злоти, ненависти, пасивности, моралі, ми говоримо саме про функцію мозкової кори.

Без цієї функції мозкової кори людина є здібна на дефективне мислення і мильне емоційне почування.

Тому розумний вклад в цю мозкову кору дає нам запоруку доброї функції людини. Не жаліймо сил на науку, позитивну індоктринацію молодих людей усім, що є моральне, християнське та українське.

І тоді, коли настане потреба, вони їх відтворять: "кортекс до кортекс" (кортекс — мозкова кора) і такі почуття будуть віддані "на здоровий розум", а це дасть запоруку збереження суверенности української людини і з цим же української родини, де б вона не була і незалежно серед яких обставин вона перебувала б.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

2.000.00 дол. — д-р Денис і Міра Стахови
300.00 дол. — Український Народний Дім в ст. Люїс, Місс.
250.00 дол. — д-р Софія Сивак.
200.00 дол. — Об'єднання Українців Америки "Самопоміч" в Ньюарку, Н. Дж.
по 100.00 дол. — Наталка і Василь Думи, Іванна Джус, Анна і Василь Натини, Любов Цегельська. Округна Управа СУА в Чікаго, Ілл. 14-ий Відділ СУА, Марієтта, Джорджія
по 50.00 дол. — Стефанія Букшована, Пилип і Стефанія Сичок, Українське Жіноче Товариство "Дочки України" в Канаді.
По 25.00 дол. — д-р Ірена Гребеняк, Вячеслав Цетенко, Володимир Літинський, Христя Навроцька, Вальтер Гнідей.
20.00 дол. — Андрій і Катерина Буки.
15.00 дол. — Василь Рудько.
по 10.00 дол. — Христина Сливінська, Остап Миськів.
по 5.00 дол. — Олена Харамбура, Марія Голушка, Ірена Чу-міловська, Лена Пенчак.
1.00 дол. О. Ерстенюк.

ДАТКИ НА ПИСАНКУ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

250.00 дол. — Мирон і Славомира Біласи.
по 100.00 дол. — Алек Мальченко, д-р Олег Кудрик.
по 50.00 дол. — д-р Ярослав Рожанковський, Дарія Лебедь.
30.00 дол. — Надія і Стефан Гробельські.
по 25.00 дол. — Олег і Іванна Ратичі, Софія і Алекс Скопи, Михайло і Євгенія Лукавські, Роман Ільницький, Олена і Володимир Шиприкевичі, Марта Шиприкевич, Володимир Сушків, д-р Леонід і Оксана Мостовичі, Роман Волчук, д-р Александер Стрільбицький, Марія Ржепечька, Василь і Пелягія Кучкуди, д-р Володимир Шкільник, Ірена Сольчаник, Богдан і Роксоляна Сірі, Рожа Воробель, Оксана Рак, д-р Олена Врецьона, Зорян і Дарія Городиські, п-во Елі Матіяші, Постачання для церкви візантійського обряду.
по 20.00 дол. — Мирослава Беневич, Ярослава Панчук, Яр. М. Букачевський, д-р Мирослав і Олена Харкевичі, Орест Гаврилук, Олена Клебчі, Ангеля Бесовська, Александра Різник, Марія Булавка, Ольга і Володимир Сусли.
по 15.00 дол. — Марія Карпевич, Михайло Костів.
по 10.00 дол. — Ольга Гнатик, Володимир Гриньків, Роман і Ірена Кравціви, д-р Уляна Лоза, Марія і Василь Палідвори, Марія Цирик, Ярослав Петрушак, Оксана Ключас, Юрій Кисілевський, Марія Крижанівська, Марта Сидір, Ольга Яхно, Михайлина і Роман Гевки, Юрій і Ярослава Мельники, Іван Парфанович, д-р Віталій Богданів, Ірена Саварин, Теодозія Брикович, Александер Ганас, д-р Ярослав Рожанковський, д-р Олег Снулик, Оксана Блавацька, Дарія Якубович, Анна Капітан, Софія Котик, М. Оксана Бачинська, Софія Андріянович, Йосиф Ярема, Марія і Володимир Барагури, Микола і Лідія Бульби, Стефан Мартиняк, Філярет Лукіянович, д-р Мирон Іваницький, Дора Гричеляк,

Анна Говекра, Марія Горбачак, Іван і Софія Головка, Дарія Хухра, Богдан Геврик, Олена Воскоб, І. Скіра, В. Семенина, Теодозія Остап, Григорій Мисишин, д-р Стефан Ничай, Олена Качала, д-р Ірена Крамарчук, Остап Гац.

по 5.00 дол. — Розалія Полчі, Лідія Одежинська, Меленія Кривокульська, Петро Бойчук, Оріся Цирик, Марія Шеровська, Олена Баландюк, Олена Назар, Александер Михайлюк, о. Петро Липин, Іван Попек, Петро і Ольга Гурські, Варвара Тимків, д-р Григорій і Стефанія Явні, д-р Надія Теребус-Кмета.

Щиро дякую
Дарія Байко — адмін. директор.

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

Євдокія Бойко, Де Пленс, Ілл. 22-ий Відділ СУА — Полтавський рушник, 19 ст.
Ізидора Боярська, Нарровсбург, Н. Й. — 60 стилевих писанок.
Слава Гнатів, Лівінгстон, Н. Дж. — перед і ковнір мужеської сорочки, 75 р., три куски льняного полотна і два куски вибіленого полотна.
Нестор Городиський, Чікаго, Ілл. 22-ий Відділ СУА — серветка, вишита двосторонніми хрестиками.
Марія і Тарас Дурбаки, Ірвінгтон, Н. Дж. — килим з майстерні Куриленка, Косів.
Стефанія Мирошниченко, Таннерсвіль, Н. Й. — льняне полотно "зрібне: і "чиновате" з Перегінська, (два куски).
Єва Опришко — жіноча блузка з Лемківщини, Мошани, пов. Сянок, 1932 р.
Ярослава Панчук, Чікаго, Ілл. — два рушники з Сокальщини, 1930 р. через 22-ий Відділ СУА.
Дуже сердечно дякую

Марія Шуст
директор У. М.

ДАРУНКИ ДО КОЛЕКЦІЇ ФОТОГРАФІЙ

Ольга Марошук-Кандел — 8 світлин
Олена Качала (64-ий Відділ СУА) — 7 світлин
Христина Навроцька (64-ий Відділ СУА) — 21 світлин зі збірки своєї матері св.п. І. Домбчевської
Стефан Генік-Березовський — 1 світлина
Люба Раковська — 1 світлина
Ольга Трачук (82-ий Відділ СУА) — 9 світлин і вирізка з газети.

Щиро дякуємо
Христина Певна
завідуюча фотографіями

ВІТАЄМО НАТАЛЮ ЛІВИЦЬКУ-ХОЛОДНУ З ЇЇ 80-ЛІТТЯМ

ВИСОКОПОВАЖАНА І ДОРОГА ПАНІ НАТАЛЮ!

Головна Управа Союзу Українок Америки і Редакційна Колегія "Нашого Життя" вітає Вас з нагоди Вашого, неправдоподібного, 80-ліття!

Бажаємо Вам многих, творчих літ життя.

За Вами довгий шлях поетичної творчості — перші вірші надруковані 1921 р. В 30-их роках українська молодь любила Вашу поезію, повторювали — "Ти гориш, о моя Україно, слово чисте, велике, святе!"

Ви творите і тепер, зрідка даєте поезії до друку. Хотіли б їх бачити частіше! Бажали б теж читати продовження спогадів про Ваше цікаве життя і зустрічі з видатними людьми.

Бажаємо здоров'я, радості і творчих сил.

Дякуємо Вам, як мовній редакторці за співпрацю з Редакцією "Нашого Життя".

Уляна Любович
редактор
"Нашого Життя"

Іванна Рожанковська
голова
Союзу Українок Америки

~~~~~

НАТАЛЯ ЛІВИЦЬКА-ХОЛОДНА

Natalia Livitycka Cholodna.

ЗНЕВІРА

Не оглянусь назад, не скажу "прощай", —
це давно вже було сказане —
і піду навмання в незнаний край
повз чужі перелази.

Бо у свій нема ні стежок,
ні доріг:

поросли давно кропивою.
Під ногами вже не зелений муріг,
і не пахне вітер весною.

Я й не знаю, чи ти ще є,
незабутий раю утрачений,
може це маячіння моє,
може марно я плачу...

Як невірний Тома, хоч би пальці вмочить
в твоїх ранах, мій краю розбитий!
Щоб повірити

у передсмертну мить,
що й без мене ти будеш жити.

1973

(Збірник "Слова")

ГАВКАЄ СОБАКА У ДВОРІ...

Вже мені не вчитися ходити
босими ногами по стерні
й будяки збирати, мов квіти,
в бур'яні,
не скакати в клуні з бантини,
мов з сідла...

А забудь дитячої романтики
не змогла:
місяця дзьобатого,
що встромився в неба глибину,
й груші, що прийшла тобі
всіпати груш у пелену.

Десь отава запахущо скошена,
гавкає собака у дворі,
і на шворці сорочки Явдошині,
випрані ще до зорі.

У траві роса лоскочеться:
буде днина соняшна й ясна.
Босі ноги мої змочені,
а в душі —

мов келех доброго вина.

27.VI.1979 ("Сучасність")

МИКОЛА ЛИСЕНКО

Грандіозна творчість і громадська діяльність клясика української музики Миколи Лисенка становить цілу епоху в історії української музичної культури. Дехто з музикознавців твердить, що М. Лисенко є для української музичної культури тим, ким були Б. Сметана для чеської, С. Монюшко для польської, Е. Гріг для норвезької, Ф. Ліст для угорської, М. Глінка для російської.

Микола Лисенко — творець різних оперних жанрів в українській музиці, великої вокально-інструментальної форми кантати й кантати-поєми, сольоспіву і вокально-драматичного монологу, високомистецької обробки української народної пісні та різноманітних жанрів інструментальної музики.

Вся творча спадщина М. Лисенка — міцна національна основа, на якій спирається й до сьогодні розвиток української музики.

Лисенко рівнож заслужений громадянин-патріот, науковець-фолклорист, педагог, артист-виконавець, як піаніст і диригент. Всебічна Лисенкова діяльність залишається для його нащадків назавжди блискучим прикладом беззавітної любові свого народу і самовідданого служіння рідному мистецтву.

М. Лисенко з самого серця українського відродження — з Полтавщини, народився 26-го квітня 1842 року в селі Гриньки, в дворянській сім'ї. Він потомок старого козацького роду, що не затратив національної свідомості, син полтавської землі, навіяної любов'ю до козацької традиції, яка мала вплив на національну свідомість і громадську працю Лисенка.

Замилування до музики виніс з батьківського дому. Мати і бонни вчили його гри на фортепіані, у свого дядька чув Микола двірську воєнну капелю, що була улюбленою в потомків козацтва. Продовжував навчання музики в часі гімназійних та університетських студій у Києві і Харкові. Біографи вважають, що перебування Лисенка в Києві було вирішальним моментом, що пробудив іскру його таланту і надав їй вищий та стійкий напрямок. Це був початок 1860-их років, коли в Україні повіяло, хоч і не надовго, трохи свіжішим визвольним духом, впали кайдани кріпацтва, оживали братолюбні і слов'янські ідеї Шевченка і Кирило-методіївських братчиків. Скрізь понеслися кличі: іти в народ, працювати для нього, учитися від нього мови і національної традиції, занепащених інтелігенцією, оживити занепалу та збудувати нову національну культуру. Такі думки і мрії переживало особливо молоде покоління 60-их років, українські студенти. І Микола Лисенко, опинившись у тій сфері ідеалів, почув у грудях гаряче бажання стати національним піонером української музики. Вже як студент університету, він записував народні пісні і гармонізував їх для хорів, які сам організував і ними диригував. З цими хорами робив мистецькі прогулянки по містах і селах Лівобережжя і в цей спосіб розбуджував приспану національну свідомість та любов до рідної пісні.

По закінченні університету виїхав Лисенко на дальші музичні студії у Ляйпціг в Німеччині, що був тоді музичним центром Європи. В роках 1867-1869 студіював композицію і фортепіано у славних професорів Ріхтера і Мошелієса. Пізніше вчився Лисенко

також у композитора Римського-Корсакова у Петербурзі. В Ляйпцігу постав перший зрілий твір Лисенка — "Заповіт" до слів Шевченка, для чоловічого хору, теж перші гармонізації народних пісень. Повернувся в Україну і жив у Києві, де заснував музичну школу, яку провадив до кінця свого життя. Лисенкові учні, це композитори — К. Стеценко, М. Леонтович, О. Кошиць, Ф. Колесса та інші.

Музична творчість Лисенка широка й різно-рідна. Музикологи опрацьовують та аналізують її. Нам слід усвідомити собі велич Лисенка, зрозуміти значення його музики для нашої культури, духовно наблизитися до його музики. Основою музичної творчості Лисенка стали українські народні пісні.

У своїй спадщині він залишив монументальну працю: сім збірників українських народних пісень, збірник обрядових пісень, збірник танків та веснянок і дванадцять "Десятків" народних пісень в обробці для сольоспіву і хору з фортепіаном. До оригінальної творчості композитора належать його вокальні твори до слів Т. Шевченка, охоплені спільною назвою "Музика до "Кобзаря" Шевченка". Прикладом для цієї ділянки є його сольоспіву як "Гетьмани, гетьмани", "Ой Дніпре, мій Дніпре", "Ой одна я, одна", або великі хорові твори - кантати з оркестрою, як "Радуйся, ниво", "Б'ють пороги", "На вічну пам'ять Котляревському" чи "Іван Гус". Писав Лисенко теж музику до слів Івана Франка, Лесі Українки, О. Олесь, О. Конинського та інших поетів.

Окрема ділянка творчості Лисенка, це його опери й оперети, яким він хотів дати національний характер, не тільки змістом, але і стилем музики. Лисенко співпрацював з київським театром, який

Докінчення на ст. 9

УКРАЇНЬСЬКА ЖІНКА У ДВОХ СВІТАХ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНЬСЬКОЇ ЖІНОЧОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВІДБУВ ВАЖЛИВІ НАРАДИ

Організаційний Комітет Української Жіночої Конференції відбув 23-го квітня ц. р. свої чергові важливі наради. Численні присутні члени Комітету обговорили детально програму плянованої Конференції. У зв'язку з несподіваною і трагічною смертю голови Комітету, бл. п. Оленки Савицької, переорганізовано його провід. У висліді голосування головою Комітетату обрано одностайно Анізію Гандзю Савицьку, а Марту Андріюк і Марію Олинець її заступницями, Христину Добчанську-Мельник секретаркою, Оксану Тишовницьку касиркою, а Іванну Ратич зв'язковою до Головної Управи СУА.

До програмової комісії увійшли: Ока Грицак, Надія Нинка, Люба Сіра, Соня Слободян, Іванна Ратич. До комісії виставки: Ірина Федішин, Слава Геруляк, Надія Шмігель, Аня Бойчук, Уляна Шумська і Таня Кейс. Відповідальною за мистецькі виступи є Марта Андріюк.

До організаційної комісії увійшли: Оксана Ленець (зв'язкова до "Союзівки" місця Конференції), Орися Охримович, Мирося Ваньо, Марія Мотиль, Мирослава Знаєнко. Реєстрація буде в руках: Марії Томоруг, Оксани Куровицької і Сяні Качарай. До пресової комісії увійшли: Рома Сохан-Гадзевич, Марта Бачинська, Анізія Г. Савицька, Маріянна Чайковська.

У цілості праць Організаційної Комісії для підготовки Конференції допомагатимуть своїми порадами і вказівками члени Головної Управи СУА голова Іванна Рожанковська, її заступниця Лідія Гладка і Ольга Гнатейко.

Організаційна Комісія почала з повною енергією працю на всіх відтинках. Одержавши відповіді і сугестії від 150 жінок щодо програми та найбільше актуальних питань, які повинні бути порушені на Конференції, комісія приступила тепер до опрацювання точної програми, яка наразі поділена на шість головних груп, хоча є можливість, що вин будуть поширені.

Маріянна Чайковська, член комітету, мистець, що працює в нью-йоркській рекламовій агенції запроєктувала віньету (logo) який Комітет буде вживати на всіх статтях, оголошеннях, письмах.

ДАРУНКИ ДЛЯ КРАМНИЧКИ УКРАЇНЬСЬКОГО МУЗЕЮ

Осипа Дудинська (1-ий Відділ СУА) — 4 подушечки
Оксана Лопатинська (83-ій Відділ СУА) — 4 ведмедики
Лена і Михайлина Печак — 1 доріжка вишивана різними кольорами, 1 доріжка, 1 фартушок вишиваний зеленим кольором

Дарія Балазюк — 2 подушечки, 2 малі серветки
Дося Кушір голова 99-го Відділу СУА збрала від: **Ірени Скалій** — 6 подушечок, **Марії Вілліте** — 3 подушечки, **Люби Кушнір** — 2 подушечки, **Дозі Кушнір** — 3 подушечки, **Марії Хромовської** — 1 коробку на олівці
Галина Скорецька — 2 різблені горнятка, 1 гердан, 1 писанку.

Люба Раковська — різблений держачок на серветки
Ольга Гірна (82-ий Відділ СУА) — 1 вишивку
Ірина Бурачок — 2 вишивані краватки

Докінчення Микола Лисенко

заснувався у 1883 році і для нього творив. Так постали оперети "Різдвяна Ніч" і "Чорноморці" та опери "Тарас Бульба", "Утоплена" або "Майська ніч", "Енеїда" й опера-мініатюра "Нюктюрн". Чи не найбільш популярною є "Наталка Полтавка". Маємо також дитячі опери: "Коза Дереза" і "Зима і весна", або "Снігова Краля".

Доповнюють музичну спадщину Миколи Лисенка його інструментальні твори для фортепіяна — рапсодії, сюїти, польонез. Деякі твори були транскрибовані автором для скрипки, віолончелі і флейти.

Лисенко мав змогу працювати на чужині в Петербурзі, де міг присвятитися виключно творчій праці як композитор і як піяніст-виконавець, мав змогу придбати собі славу, пробити вікно у західній світ, але не бажав він кидати батьківщини, хотів жити й працювати між своїми і для своїх.

О. Личаківська

Докінчення Україна глядить на нас

мовляти з дітьми й родиною. Вони розуміють, у якій ситуації наш нарід і що для нього це важлива справа.

Ті хто називає себе політичною еміграцією і їхні діти не повинні легковажити справи мови тимбільше коли її, хай і не досконало знають. Виходить, що прикладом для нас можуть бути ті, хто не знаючи мови своїх предків, стараються її вивчати й плекати.

Знання української мови не тільки серед старших, але й серед молоді і загальне вживання її не тільки дома, але й привселюдно — це наша відповідальність на мовний геноцид, це оборона української мови в Україні.

У. Л.

УВАГА!

Просимо в усіх нотатках та дописах до "Нашого Життя" виразно писати імена і прізвища друкованими літерами.

Адміністрація і Редакція

ВІТАЄМО, ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ В ЧЕРВНІ

ІРИНА МИХАЙЛІВНА СЕНИК

нар. 8 червня 1926 р.

ВОЛОДИМИР ОЛЕКСАНДРОВИЧ КЛЕБАНОВ

нар. 14 червня 1932 р.

КОСТЯНТИН ЯКОВИЧ СМІРНСЬКИЙ

нар. 16 червня 1923 р.

МИХАЙЛО МИКОЛАЙОВИЧ ГОРИНЬ

нар. 20 червня 1930 р.

ВІКТОР ОЛЕКСАНДРОВИЧ ГОМІН

нар. 22 червня 1956 р.

ОЛЕКСАНДЕР ФЕДЕРОВИЧ СЕРГІЄНКО

нар. 25 червня 1932 р.

БОГДАН ВАСИЛЬОВИЧ РЕБРИК

нар. 30 червня 1938 р.

ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ.

ТИХ, ЩО НАРОДИЛИСЯ У ЛИПНІ

КАНДИБА Іван Олексійович — 7 липня 54 роки (1928 р. нар.). Адреса в таборі: 618263, Пермская обл., Чусовский р-н, пос. Кучино, учр. ВС—389/36—1. Для листів із-за кордону: Москва, п/я 5110/1—ВС.

КАЛИНЕЦЬ Ігор Миронович — 9 липня 43 роки (1939 р. нар.). Адреса після звільнення: 290017, Львів—17, вул. Кутузова, 117, кв. 12.

ГЕЛЬ Іван Андрійович — 17 липня 45 років (1937 р. нар.). Адреса в засланні: 169439, Коми АССР, Троицко-Печорский р-н, г. Мыльва, ул. Юбилейная, 16, кв. 7.

ПОЛУШИН Леонтій Миколайович — 17 липня 44 роки (1938 р. нар.). Адреса в таборі невідома. Адреса дружини з 6-ма дітьми: 348038, м. Ворошиловград, вул. Філатова, 96.

КОЗОРИЗОВ Олексій Тимофійович — 18 липня 49 років (1933 р. нар.). Адреса в таборі невідома. Дружина теж ув'язнена. Адреса 10-х дітей: 348047, м. Ворошиловград, вул. Оборонна, 92.

МАТУСЕВИЧ Микола Іванович — 19 липня 36 років (1946 р. нар.). Адреса в тюрмі: 422950, Татарская АССР, г. Чистополь, учр. УЄ-148/ст-4. Для листів із-за кордону: Москва, п/я 5110/1-УЄ. Адреса батьків Івана Петровича та Анастасії Федорівни: Київська обл., м. Васильків, вул. Гагаріна, 14, кв. 16. Дружина Ольга Гейко в ув'язненні.

АНТОНЮК Зиновій Павлович — 24 серпня 49 років (1933 р. нар.). Адреса після звільнення: 252040, Київ — 40, вул. Нікопольська, 35.

РИТІКОВ Павло Тимофійович — 30 липня 52 роки (1930 р. нар.). Адреса дружини Галини Юріївни з 10-ма дітьми: Ворошиловградська обл., м. Краснодон, вул. Підгірна, 30.

Юрій Ловчин. Київ.

МАЛАХОВ Геннадій Димидович — 31 липня 44 роки (1938 р. нар.). Адреса дружини Надії Михайлівни: 332311 Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. Адмірала Макарова, 5.

ТИХ, ЩО НАРОДИЛИСЯ У СЕРПНІ

РИМАР Володимир Улянович — 8 серпня 46 років (1936 р. нар.). Адреса в таборі: Сумська обл. Роменський р-н, с. Перехрестівка, уст. УС-319/56-12-10. Адреса дружини Палажки Василівни: Чернівецька обл., м. Хотин, вул. Пушкіна, 12.

КОСТЕНЮК Володимир Йосипович — 15 серпня 53 роки (1929 р. нар.). Адреса в таборі: Донецька обл. м. Дзержинськ — 2, уст. ЮЄ-312/2-6-60. Адреса дружини Зінаїди Йосипівни: м. Чернівці, вул. Коперніка, 2а, кв. 12.

КИРИЛЮК Анатолії Прокопович — 18 серпня, 38 років (1944 р. нар.). Адреса в таборі 315040 Полтавська обл. П/В Крюкове Уст. — 317/16 — 4. Адреса дружини Надії Кикитівни з 7-ма дітьми 348003 м. Ворошиловград вул. Чорноморська 79.

СІЧКО Петро Васильович — 18 серпня 56 років (1926 р. нар.). Адреса в таборі: Ворошиловградська обл. м. Брянка — 6, уст. УЛ-314/11. Адреса дружини Петраш Стефанії Василівни з дочкою Оксаною; 285600, м. Долина Івано-Франківської обл., вул. Панаса Мирного, 14.

ЛУК'ЯНЕНКО Левко Григорович — 24 серпня 55 років (1927 р. нар.). Адреса в таборі: 618263 Пермская обл. Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1. Для листів із-за кордону: Москва п/я 5110/1-ВС. Адреса дружини Надії Никонівни: 250019 м. Чернігів 19 вул. Рокосовського 41 б кв. 41.

СПІВУЧІ ДЕРЕВА

"Послухайте, чи чуєте, як співають дерева, ні пташинки не видно, а вони співають!" "Monsieur, Madame, chear, chear" рекламує свій товар хлопчина з вологими чорними очима. "How much"? (чути бас) "Ten" — хлоп'ячий голос. "One" (бас). "Невже ж ви не чуєте, як співають в деревах пташки"? "Та які там пташки, от цикади лапками, чи то може крильцями, вже забув, потирають, а вам співають."

"Monsier, chear, nine"? "Two"..... А корона на цих деревах високо, округла вона, листочки зелено-сірі, вкриті пісками Сагари. Ні один листочок не ворухиться, а гуща їх така, що й гіллячки ніяк не доглянеш. А все таки дерева співали. В них гніздилися сотні маленьких, сірих, як горобчики, пташенят, а крильця в них так прозоро трепотіли, як в колібрів...

*

Перед очима з'явився давно забутий образ. Осінь. Вже змолотили зерно. У Кузанки сьогодні пошивають соломою хату. Штудерно в'яжуть вереслом жмутки соломи, справді як шиють. Вже покрили хребет солом'яної стріхи, насадили на нього що дві стопи навхрест пов'язані дручки.

От і діло закінчено. Та ні. Господар кликнув на сина:

— "Андрію, а піди-но до стодоли та й принеси колесо від воза, то то старе, поломане, що стоїть в куті. А й ріще аби с не забув.". Навіщо йому колесо, та ще й поломане, подумала я.

— "Ти чого с сі відивила на мене"?

— "А Вам колесо нащо", питаю.

— "Не відаєш, і в школах си і не відаєш. Може бузьки будут летіти до теплих країв понад нашу хату, може який с вздрит і веснов приседе".

На Великдень на Кузанчиній хаті вже клекотала пара бузьків.

*

Проїхала я суходолом, повітрям і водою теплими краї Єгипту, але рідного співу — клекоту бузьків таки не почула.

КАШИЦЯ

Ми літаком в дорозі до Асвану. Виїхали досвіту і сонце сходило на наших очах. Такого чудового образу годі забути чи описати. Чи можна описати гру кольорів, що раз-у-раз міняються на небосхилі і їхні рефлексії на пісках Сагари? А сонце, велике як решето, поволеньки скрадалося з-поза пісків і враз якби виплило — зійшло у цілій своїй величчї і красі.

На летовищі в Асвані видніє напис "Вітайте гості

президента Садата"! Через тиждень вістка про трагічну смерть цього великого провідника єгипетського народу потрясла цілим світом. З летовища везуть нас автобусом оглянути греблю, що її, як виявнює провідник нубієць збудували "рашенс". Очевидно, не обійшлося без дискусії, пояснень і виправлення нашими туристами і провідник, загиноючись, вживає назви "совети", але я певна, що завтра знову вернеться до вивченого терміну "рашенс". Прізвище головного будівничого греблі, Юрій Радченко гворить само про себе. Чомусь провідник нубієць не згадав, що в конструкції греблі активну участь брав єгиптянин Осман Ахмед Осман і що советським приладдям далеко не зайшли б. Треба було спровадити нове із Швеції, Японії і Великої Британії.

Дивлюся на загнудану ріку Ніль, що розлилася в озеро і дві тисячі квадратних миль і здавалося мені ще здалеку почулися вигуки "Г-е-е-е-й руб, г-е-е-е-й руб". Це в нас в дома "ширварок"*, будують кашицю. На березі нашої гірської ріки поскладані загострені дерев'яні стовпи до 3 метрів завдовжки щось, як гігантські затесані олівці, ще й до половини вимазані дьогтем. Кремезні ґазди і парубки вбивають в гирло ріки оці стовпи довбнею, а довбня ця не така як при кожному господарстві на дві руки, Ні! Це грубезний, важкий пень із твердого дерева з прикріпленими по боках ручками аж на чотирьох чоловіків. На довге "г-е-е-е-й!" підносять довбню вгору, а на коротке як врізане "руб!" з великою силою вдаряють у стовп. А ми, дітиська, підскакуємо на одній нозі на "зарінку" і ніяк не можемо попасти в ритмічні вигуки "г-е-е-е-й руб, г-е-е-е-й руб". Рогочемося, падаємо, але це "г-е-е-е-й" таке довге, що хіба на мить зависнути б в повітрі — та це трапляється тільки в снах. Отак повбивають стовпи в формі півострова, обплетуть вербовим чи лозовим віттям, виповнять камінням і кашиця готова. Чи збереже вона ґаздівства, що розкинулись між млинівками і рікою під час повені? Чи може ріка "урвесі", залле городи і ниви, забере "лавки" і мости, ба навіть цілі хати, стодоли і стайні поплинуть на бурхливих хвилях, доки, розгойдані, не розсипляться на куски.

О, ви, бистрі, дзвінкі, шумливі наші карпатські ріки скільки радості, скільки користи, скільки горя і сліз приносили ви! А ріка Ніль!? Її періодичні виливи наносили на піски Сагари родючий чорнозем. На її берегах володіли могутні фараони; будували власними силами і власними, ще й досі нерозгаданими методами і приладдям, піраміди, святині, прикрашені золотом і самоцвітами. На берегах Нілю зродилась одна є найстарших і найбагатших культур. Чомуж на її берегах така жажлива нужда?

*"Ширварок" — безплатна гуртова повинність при будові і ремонті доріг, мостів, гребель тощо.

**"лавка" — кладка.

ПЕРШИЙ МОЛОДЕЧИЙ ВІДДІЛ СУ В ПЕРЕМИШЛІ

В ювілейному році 50-ліття Першого Конгресу Українського Жіноцтва і Першої Конвенції СУА в США сповняється 49 років від заснування першого молодечого Відділу Союзу Українок у Перемишлі в 1933 р. Голова Відділу СУ в Перемишлі, енергійна громадська діячка Є. Зятник згуртувала в ньому абсолювенток жіночої гімназії Українського Інституту для Дівчат у Перемишлі і абсолювенток учительської семінарії. Головою молодечого Відділу стала Одарка Витвицька. Праця Відділу зосереджувалася головню на збиранні фондів для допомоги політичним в'язням польських тюрем. Фонди збирано влаштуванням фестинів. Крім того Відділ провадив культурно-освітню і виховну працю для своїх членок за допомогою "чайних вечорів". Зокрема членки вивчали українську літературу, присвячуючи головну увагу творчості Лесі Українки, користуючися виданням її творів із пояснювальними статтями Б. Якубського.

Поміж членками панували дружні взаємини і тісна співпраця

Ольга Гнатик

На фото сидять від ліва до права: Стефа Мягка, Марія Навроцька, Одарка Витвицька (голова Відділу), Люба Захарко, Ірина Кишакевич. Стоять від ліва до права: Ольга Опока-Гнатик, Ірина Стахів, Люба Кліш-Цегельська, Манулька Мацюрак (померла), Галя Гела-Борис, Данка Посацька, Люба Кишакевич.

Хто пізнає себе на знімку, хай зголоситься на адресу:

Mrs. Olha Hnatyk
212 Nesbit Terrace
Irvington, N. J. 07111

КОНВЕНЦІЯ ФЕДЕРАЦІЇ ЖІНОЧИХ КЛЮБІВ Н. ДЖ.

Округа Нью Джерзі, що є членом Федерації Жіночих Клубів стейту Нью Джерзі була учасницею 88-ої конвенції Федерації в днях 18-го, 19-го і 20-го травня 1982 р. Округу репрезентували: делегатка Округи — голова Округи Ірина Чайківська і її заступниця, організаційна референтка Округи Ольга Гнатейко. Між резолюціями, які схвалила конвенція, були теж резолюції попередніх каденцій, що їх потвердила Федерація, як важливі на 1982/83 р. Між ними була резолюція із конвенції з травня 1977 р., яку предпозжила Округна Управа Союзу Українок Америки в обороні людських прав, головню проти переслідування і в'язнення жінок за їх національні й релігійні переконання. Федерація дає повну піддержку Окрузі Нью Джерзі у праці для звільнення українських жінок-дисиденток в УСРС. Подаємо резолюцію у повному звучанні:

BASIC HUMAN RIGHTS — VIOLATION OF

RESOLVED,

That the New Jersey State Federation of Women's Clubs in Convention assembled, May 1977, condemns all forms of violation of basic human rights, especially the persecution and imprisonment of women for their political, national, or religious beliefs, and supports the New Jersey Regional Council of the Ukrainian National Women's League of America in its humanitarian efforts to achieve the release of the Ukrainian dissident women in the U. S. S. R.

Цікаво зложилося, що головою Округи в 1977 р. була Ольга Гнатейко, яка представила проєкт резолюції, який комісія Федерації прийняла.

Великим успіхом втішалася теж виставка декоративних подушок, що на них примінені народні взори різних земель України. Виставку підготував 86-ий Відділ СУА.

Не вкинена квітка на могилу Оленки Вірщук-Савицької, неказане прощальне слово

ПРО ОЛЕНКУ, ЩО МАЛА ЗОРІ В ОЧАХ

Так, в неї завжди був такий спеціальний блиск в очах. Це було, коли вона говорила про свої задуми — пляни: давніше про свої студії, про пляни для дітей, про різnorodні проєкти для Союзу Українок, для Інституту. Різnorodні перешкоди були для неї до поборення, неохота у других — для усунення своєю працею та запалом. У неї було стільки ініціативи, ентузіязму, делікатности й такту! Її очі набирали оксамитности коли говорила про свою рідню чи про свої мистецькі фотографії, коли пояснювала та показувала їх — цей її особистий, приватний, вияв творчого таланту й смаку.

... Була Оленка із зорями в очах — а тепер є зірка, що Оленкою зветься. Зірка, що чуватиме над своїми рідними — аж до зустрічі в інших світах. Зірка, що часто світитиме у життю Христинці й Данилкові, що просвічуватиме їм шлях у потрібну хвилину.

... Була Оленка зі зорями в очах, а тепер є зірка — що Оленкою зветься...

Лариса О.

Тільки між нами і телефоном

ПРО ЖОРСТОКІСТЬ ПОХОРОННИХ ПРОМОВЦІВ

У сусідньому містечку помер батько однієї діяльної пані. Рідня вважала, що краще перевести тихий похорон без стереотипних, утертих промов. Та це зрушило деякі особисті амбіції та смаки. Мені про це розповіла моя приятелька Марійка.

— Уяви собі, Любо, пан В. є обурений, що він не буде мати змоги говорити промови, мовляв, так не робиться, що треба в цій нашій "дірі" навчити людей як і що мають робити. Але ж кілька років тому на похороні батька іншої нашої знайомої сам пан В. мав прощальну промову, якої головну думку можна підсумувати так: "... вас болить відхід вашого батька, але він не був дуже діяльним у громаді. Та уявіть собі мій біль, коли 35 років тому помер мій батько, який так багато зробив для громади, був таким заслуженим .....". Очевидно, що пана В. ніхто більше не хоче чути на похоронах.

Це справді вже скрайньо "дика" промова, а що не місце вичисляти заслуги інших, головню власної рідні, то тим більше.

— Любо, а недавній похорон нашого знайомого пана З., який залишив осиротілих кількоро малих дітей. Чому кожний промовець мусів підкреслювати цей факт? Так, якби бабуся померлого, батьки й діти цього не знали? Та для них і так цей великий удар ледве дозволив їм сяко-тако себе взяти в руки під час похорону — а тут їм тільки підривають останні зусилля контролю над собою! Замість заспокоїти ді-

тей і батьків, дати їм якусь іншу точку думання — більш філософічну та християнську, промови рвали їм нерви й серця!

— І це, Марійко, має бути розрада для рідні!

— Нераз чуємо в церкві про "публічне прашання" в стилі: бо покійний не може своїми устами цього сказати, то говориться в його імені, що він хоче подякувати своїй дружині Анні, що була для нього добра, що він прощається із своїми любими дітьми Івасиком, Лесею та Миколою... і т.д. Навіщо ця жорстокість?

— Так, Марійко, це вже переходить межі терпеливості, коли добре з кимсь поговорити про свою родинну втрату, виплакати і т.п. А крім цього такий стиль збуджує в людині такі почування, які вона не любить публічно показувати.

— Так рідко промовці вичувають границю між потрібним і зайвим, між співчуттям і жорстокістю!

Саме такими жорстокими й нерозважними промовами бідна рідня померших, яка потребує емоційної та іншої помочі та піддержки, дістає по голові і по нервах!

У таких болючих ситуаціях, під час похоронів, треба делікатності й такту також у промовах.

Любов Калинович

"ОЙ ПРЯДУ, ПРЯДУ"...

На Поділлі по долинах сіяли льон і коноплі. Ці рослини давали гарні волокна — прядиво. Про коноплі була згадка в "Нашому Житті", за лютий 1982 р. п. н. "Верета". (Інж. О. К. Іліяшенко).

Льон виростав близько пів метра висоти, тонкі стебла, на верху синій цвіт, насіння в круглих головках. З насіння виробляли олій. Льон дозрівав при кінці липня. Його виривали, в'язали в горстки, сушили, обмолочували насіння, в'язали в в'язки і мочили у воді 10 до 12 днів. Виполікували, сушили, терли на терлиці, витріпували з терміття, прядиво скручували в ручайки, сушили і чесали на дротяних щітках — грубшій, тоншій і ще тоншій. Ручайку прядива кидали на щітки, так вичисували прядиво, складали 12 ручайок і в'язали повісмо. Висмикували зі щіток, то була миканка, а з решти вибирали клоччя на валовину.

Прядиво на нитки і гарні полотна почисували ще щіткою з щетини. Нитки до шиття і стебнування пряли дуже тоненько, звивали в клубки, сукали в двоє, мотали на решето, в'язали пасма, вибілювали й уживали до шиття.

1. З повісма надягали кужіль. В руці тримали прядиво, другою рукою смикали і складали, тоді завивали на кужільку і підв'язували, щоб прядиво трималося. На пряслицю закладали кужіль, брали веретено і пряли нитки, звиваючи на веретено. Повне пряжі називали починок. Нитки з починка мотали на мотовило. Воно було півтора метра високе. Мотали 24 нитки на пасмо і 12 пасем на моток. Ткач брав моток на в'язки і звивав нитки на цівки і колеска. З колес була основа до полотна, а з цівок клав у човник і переробляв.

Я стільки запам'ятала з ткацької техніки. Це була мова про першорядне прядиво.

2. Миканка: пряли грубші нитки, що були на всяку покожущину, уживали їх на обруси, простирала, кафтани, штани тощо. Ще виробляли пошивки на подушки. Це робили відворотком.

3. Клоччя: пряли валовину на мішки, сакельні, валов'янки. Так робила добра господиня. Всі вироби з прядива зопили в гречанім попелі, білили на сонці на траві.

Коноплі обробляли в той сам спосіб, але прядиво було сильніше. З конопляного насіння робили олій.

Марія Дозорська

"ПРОСИМО НЕ КУРИТИ!"

Все частіше і в щораз інших нових місцях ми завважуємо такий напис. Ще кілька років тому назад ми бачили його хіба у пластовій домівці чи у лікарнях — сьогодні він майже усюди: в ресторанах, літаках, домівках різних організацій і десятках інших публічних місць.

Хоча акція "відкурення" широка і має свої позитивні висліди, існує ще величезна скількість курців, які не можуть відзвичаїтися від цієї звички.

Для них не-курці мають більше чи менше вироблення, але хотіли б мати таке саме у курців, бо і у тому мусить бути рівноправність, про яку сьогодні говориться на кожному кроці. А тим часом, скільки разів нам, не-курцям, траплялося сидіти на засіданні чи імпрезі, де багато учасників курить, або прийти до домівки, де раніше курили та залишили повні попелюшечки чи паперові кубки з недокурками. Скільки разів нам доводиться входити до кімнати, пересяклої димом тих, що перебували в ній перед нами. Коли навіть ми не є вражливі на це і не думаємо, що цей дим може бути шкідливий для

ВІРА ВОВК

САМУРАЙ

Самурай учневі:
"Щоб стати майстром шпаги,
будь майстром гри мікадо.
Заки розколеш волос,
направ павутину.
Заки зруйнуєш царство,
збудуй себе".

(Мандаля)

нашого здоров'я, то таки нам такий брак уважливості курців може не подобатися. А таке трапляється дуже часто також у жінок, яких серед курців тепер дуже багато.

Тому я певна, що усі жертви задимлених домівок та повних попелюшечок з приємністю піддержать голосне і палке прохання: "Просимо не курити" — з надією, що воно дійде до тих, до яких воно спрямоване.

О-КА

СЕРЕД КВІТІВ І ЗЕЛЕНІ

РОЗМОВА ІЗ СТАРЕНЬКИМ ФЕРМЕРОМ

Коли їхати фермерськими дорогами Нью-Йоркського стейту, можна вже зауважити як гарно підросла ярина та квіти в городах, старанно обведених дротяною сіткою-парканом. Загорода довкола грядок конечна, бо інакше зайці, серни, єноти та інші звірі не залишать ні одної яринки на грядці.

Насувається думка про ті суворі засоби, які застосовують люди супроти звірят, охороняючи свої городи: стріляють, наставляють пастки, чи отруту.

Однак можна охоронити свій город іншим, не таким жорстоким способом. У розмові із стареньким фермером, любителем рослин і звірів, я довідалася про такі інші засоби охорони городів.

Розказує цей старенький чоловік, що з усіх звірят найхитрішим є єнот (raccoon). Його не так легко обдурити. І так, щоб єноти не об'їдали кукурудзу, треба обсадити грядки гарбузами. Листя та стовбурі гарбузів шорсткі, колючі, неприємні в дотику так, що навіть єноти їх не люблять, і до грядок обсаджених гарбузами не лізуть.

Інший спосіб охорони — це обвести паркан дротом з дуже слабим електричним струмом. Ще краще обвести паркан 3-ма електричними дротами: один на висоті 3-ох цалів, другий на висоті 8-ох цалів, а третій на висоті 30-ох цалів. Це забезпечило б охорону перед єнотами, зайцями, сернами та іншими звірятами.

Усміхаючись подав фермер найлегшу пораду. Можна на городі поставити радіо, на батареї, включити голосну музику і це теж відстрашить звірят, доки не "навчаться любити" голосну музику.

Війна із звірятком яке називається woodchuck* також не легка. Воно як не перелізе паркан горою, то перелізе знизу напевно. Проти цього звірятка найкраще вкопати дротяну сітку на 10 цалів глибиною в землю так, щоб сітка була

трішки загнута від городу. Це на те, щоб звірятко копаючи тунель покололо собі лапки до гострих дротів сітки. Над землею вистачить обвести город 3-футовим парканом.

Кроти (moles) швидко мандрують під землею, а їхні тунелі перевертають ярину з корінням із землі. Фермер розказував, що хотіли різними способами вигнати цих звірят. Насипали до тунелів перцю, заливали розчин з часнику, але нічого не помагало. Аж дійшли до того, що коли засадили рослину т.зв. castor beans, кроти більше не поверталися. Треба підкреслити, що castor beans це трійлива рослина і треба бути дуже обережним, особливо там де бавляться діти.

Приємне маленьке звірятко, що так гарно скаче полями, скоро виростає і стає нищителем зеленої ярини, капусти, салати і іншої городини — це зайчик! Звичайний паркан-сітка вистачає, щоб охоронити город перед зайцем. Там де нема паркану, можна посипати добривом т.зв. dried blood що його зайці дуже не люблять і туди не будуть ходити. Можна також скроплювати грядки з яриною розчином з часнику і перцю. Зайці не люблять теж квітів чорнобривців (marigold). Якщо город не дуже великий, можна ними обсадити грядки.

Серни теж не будуть об'їдати рослин, які скроплені розчином з часнику і перцю. Відстрашує серни електричний дріт, або високий паркан — дротяна сітка.

Серни люблять об'їдати молоді галузки овочевих дерев та овочі з дерев. Щоб відстрашити серни від саду треба купити маленькі полотняні мішечки (їх можна купити у крамницях де продають тютюн), наповнити їх готовим добривом (tankage) і розвісити по два-три на кожному овочевому дереві, тоді серни не будуть об'їдати дерев.

Ще більше різних порад давав мені фермер, але не все вдалося з'ясувати.

Нат.

*подібне до нашого борсука

Вісті з Централі

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В КВІТНІ 1982 Р.:

Екзекутива СУА кооптувала одногоспно на пост протоколярної секретарки Анну Дідик; працю на тому пості розпочала протоколярна секретарка в червні 1982 р.

* * *

В бюлетині (травень-червень 1982) Національної Ради Жінок появився звіт із діяльності Союзу Українок Америки. Звіт подає дані про діяльність і важніші події СУА, відмічаючи 50-ліття першого українського жіночого конгресу в Америці 1932 р. Інформує про жіночу конференцію, що відбудеться 2-го і 3-го жовтня ц. р. на Союзівці. Обширно інформує про дослідну працю д-ра Марти Богачевської Хомяк в ділянці жіночих рухів східньої Європи. Її праця про українських жінок і їх організації в роках 1884-1938 — має велику підтримку СУА.

Звіт підготувала Ірина Куровицька, референтка зв'язків Головної Управи СУА.

* * *

Окружний з'їзд Округи Північного Нью Йорку відбувся 2-го травня 1982 р. Екзекутиву репрезентувала заступниця голови СУА Лідія Гладка. На голову Округи переобрано Іванну Мартинець.

16 травня 1982 р. відбувся Окружний З'їзд Округи Огайо, де представницею Екзекутиви була Лідія Гладка. Головою Округи вибрано Надію Дейчаківську.

Всі Окружні З'їзди Округ СУА в 1982 р. вже відбулися і вибрано Управи.

В світлу пам'ять д-р Йосифа Любчака складаю 200.00 дол. на стипендійний фонд СУА в Бразилії.

Галина Баландюк,

93-ій Відділ СУА, Гартфорд

350.00 дол.: Романа і Богдан Федасюки, Берклей Гайтс;

250.00 дол.: Галя і Мирон Утриски, Філадельфія;

200.00 дол.: Ірена Мельник і Анна Гомик, Бриджпорт;

по 200.00 дол.: 7-ий Відділ СУА, Акрон
д-р Мира і Лев Сагайдаки, Севен Гілс, Галина Баландюк,
Гартфорд, Анна Самофал, Нью Брітен (202.00);

100.00 дол.: Марта Рудик, Нью Гейвен (друга рата),

по 75.00 дол.: Леся Волошин, Парма, Люся Медицька,
Парма;

по 50.00 дол.: мгр. Володимира Михайлів, Честер (рата),
мгр. Марта Шиприкевич, Філадельфія (доповнення —
250.00 дол. стипендії);

40.00 дол.: Дарія і Лев Ломиші, Данкірк;

30.00 дол.: Василь Мельник, Боффало;

по 25.00 дол.: Емілія Михалевська, Філадельфія, Дмитро і
Ірена Юрчишини, Микола Левчук, Боффало, Ірена і Юліян
Коссовські, Лянкастер, Анна і Петро Поліщуки, Чіктовага;

по 15.00 дол.: Аркадія Стебельська, Редінг, Марія і Мирон
Кузьми, Риджфілд;

12.00 дол.: Ірена Чумиповська, Шеноктади

Щиро дякуємо,
Ірина Качанівська
касирка стипендій СУА

Замість квітів на могилу **сл. п. Марії Ключас**, з роду Туна, матері наших дорогих приятелів **д-ра Святослава Ключаса** і **д-р Теодозії Савицької**, складаємо 15.00 дол. на стипендійну акцію в Бразилії,

Марія і Мирон Кузьми, Риджфілд

*****

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.

Впродовж травня 1982 р. вплинули:

Округа Нью-Джерзі	250.00 дол.
Округа Чікаго	100.00 дол.
99-ий Відділ СУА, Вотервілт, Н. Й.	500.00 дол.
91-ий Відділ СУА, Бетлегем, Па.	260.00 дол.
28-ий Відділ СУА, Ньюарк, Н. Дж.	100.00 дол.
37-ий Відділ СУА, Дітройт, Міч.	100.00 дол.
66-ий Відділ СУА, Нью Гейвен, Конн.	100.00 дол.
74-ий Відділ СУА, Чікаго, Ілл.	50.00 дол.
Аня Кравчук, Мейпелвуд, Н. Дж.	50.00 дол.
У рубриці "Замість квітів"	2,135.00 дол.
Разом	3,645.00 дол.
Досі вплинуло	5,996.81 дол.
Разом	9,641.81 дол.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXIV ПІК ВИДАННЯ

ЧЕРВЕНЬ 1982

ЧИСЛО ШОСТЕ

ОБОРОНА ДІТЕЙ

Організація під цією назвою постала в 1979 р. у Женеві. Двічі вдалося нам зустрітися з нею в корисному змислі. Перший раз — це було тоді, коли ми внесли наш матеріал в обороні дітей в'язнів до групи під цією назвою, що діяла при Комісії Міжнародного Року Дитини в Женеві. А вдруге трапилась нагода підтримати їх на закінченні Року Дитини в Нью-Йорку, коли вони представили себе, як новозасноване тіло, що вийшло з Комісії. Ми тоді живо виповілись при їх створенні навіть у наших резолюціях. І ці резолюції увійшли до загального фонду резолюцій з Року Дитини.

Від того часу проминуло три роки. "Оборона Дітей" стала статутною організацією з осідком у Женеві. На чолі її став о. Йосиф Мирман, колишній голова Міжнародного Комітету Року Дитини. А між членами організації є колишні працівники Комісії, що спеціально зацікавлені в допомозі дітям, які опинилися тяжкій життєвій ситуації. Товариство "Оборона Дітей" є звичайною не-урядовою організацією, що має початкові труднощі, що їх переживають усі новостворені товариства.

Для прикладу візьмим справу розголошу. Оборона дітей вимагає підтримки різних кругів, розголошення свого пляну праці і допливу свіжих сил. Для тієї цілі Товариство "Оборона Дітей" зв'язалося з кварталним бюлетеном "Міжнародній Дитячий Адвокат", де вміщує свої головні напрямні й користає з поміщених там випадків. Одначе це виявилось за повільним засобом інформації й внаслідок того стала появлятися двомісячна Інформація членів з короткими вітками й інструкціями. Вже появилось перше

число, з якогось довідуємось про студійні праці Оборони Дітей, що є в роботі. Одна з них "Сексуальна експлуатація дітей" вже майже готова й буде видрукована в червні 1982 р. Друга праця, яку щойно почалося опрацьовувати, це є "Діти в тюрмі". Для неї щойно збираються матеріяли. Рівночасно повідомляють про фінансову підтримку, яка вже наспіла. Голандський Комітет дитячих поштових значків уже причинився минулого року сумою 15,000 шв. фр. для встановлення інформаційної й документальної служби. Цього року він обіцяв дотації в 35,000 шв. фр. на найближчі три роки. Норвезька організація "Рятує дитину" підтримала прохання товариства в уряді Норвегії. Міністерство Закордонних Справ повідомило недавно Т-во "Оборони Дітей", що признало їм дотацію в сумі 10.000 шв. фр.

Тепер Т-во "Оборони Дітей" старається збільшити своє членство. В тій цілі звертається до всіх своїх членів із проханням — придбати ще одного члена із зрозумінням для справ оборони дитини. Просить постаратись, щоб на Загальні Збори Товариства прибуло якнайбільше зацікавлених. Загальні Збори заплановані на 6-го вересня 1982 р. у Парижі.

Ця дата підібрана з наміром, щоб якнайбільше зацікавлених могло взяти участь у Загальних Зборах. Да другий день передбачений Міжнародній Конгрес Занедбаня і Зловживання Дитини. Отже можна сподіватись, що прибуде багато зацікавлених і на ці Загальні Збори.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій стала членом Т-ва "Оборони Дітей" ще в 1981 р. Тепер вирядить свою представницю на загальні Збори, щоб слідувала за роботою Товариства із відповідним матеріалом про дітей українських в'язнів.

КОНФЕРЕНЦІЯ ІНСТИТУТУ ЖІНОК ДЛЯ СВОБОДИ ПРЕСИ

Дня 17-го і 18-го квітня 1982 відбулася в Вашингтоні Конференція Жіночого Інституту для свободи преси. Цього року співспонзором Конференції була Міжнародна Жіноча Трибуна, яка має свій осідок у Нью-Йорку. Завдяки тому Конференція мала міжнародній характер, бо стягнула журналісток із 31 країн. Тематика в загальному була спрямована на поширення міжнародньої інформаційної служби (жінок, про жінок і для

жінок), інформаційний обмін і більше використання існуючих можливостей глобальної інформації і комунікації при використанні новочасної електронічної техніки. Всі "воркшапи" предложили рекомендації, з яких скористає ведучий комітет, вибраний на Світовій Жіночій Конференції в Копенгагені у 1980 р.

Найбільша увага цієї Конференції була спрямована на Третій Світ. З нього прибуло кільканадцять представниць, дуже вироблених і самопевних. Із ними ведучий комітет мав нараду перед Конференцією й також після Конференції.

Представницею СФУЖО була на Конференції Дора Рак. Як співредакторка "Українки у світі" вона мала професійну підставу до участі, і це розуміли спонзорки Конференції. Новинкою були наші взаємини з журналістками з Третього Світу. З ними нам треба добре запізнатись і передати їм інформаційний матеріал про нас. Щастя, що Дора Рак мала з собою свіжо видане англomовне число "Українки у світі". Отже воно послужило їй за візитну карточку. А тепер треба користати з придбаних адрес і посилати їм постійно інформаційний матеріал в англ. мові.

КОНГРЕС МІЖНАРОДНОГО ЖІНОЧОГО СОЮЗУ

Дня 28-го липня 1982 р. відкриється в Гелсінкі, Фінляндія 26 Конгрес Міжнародного Жіночого Союзу. Запросив їх до того Жіночий Союз у Фінляндії, що цього року святкує своє 90-ліття. Він був колись спів-основником Міжнародного Жіночого Союзу, що тепер обходить 78 років свого існування.

Головною темою Конгресу є обговорення жіночої праці і зайняття у 80-тих рр. При тому Конгрес опирається на висліді нарад Світової Жіночої Конференції в Копенгагені у 1980 р. Взагалі Світовий План Дії, що був ухвалений на Світовій Жіночій Конференції в Мехіко, став стрижнем для великих міжнародних організацій. Вони черпають із нього, сліdkують за його перебігом і додають до нього свої завваги. І то не обмежуються до західних країн, де жіночий рух уже пройшов великий шлях. У вересні 1981 р. Міжнародній Жіночий Союз улаштував семінар жіночої праці в Каїро, Єгипет. Цей семінар був робітнею проєктом, у ньому взяли участь представниці жіночих організацій з Африки й Азії. Це є доказом, що Міжнар. Жіночий Союз розробляє тематику Світового Плану Дії на свій спосіб.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) постановила взяти участь у цьому Конгресі. Вона вже золосила учасницею д-р Наталю Пазунок, свою заступницю голови. Д-р Н. Пазунок не є новою на тому терені, бо в 1962 р. була нашою представницею на Конгресі МЖСоюзу в Трієсті. Від того часу вона стала індивідуальною членкою МЖСоюзу і є в постійному контакт з ним. Отже її участь принесе відповідний вислід і наші взаємини з МЖСоюзом скріпляться. Окрім того контакт із фінським жіноцвом для нас побажаний.

ПРОГРАМОВА КОМІСІЯ ПОЧАЛА ДІЯТИ

Дня 11-го травня 1982 р. відбулося перше засідання Програмової Комісії СФУЖО в Нью-Йорку. Прибула голова Олена Процюк і члени — Христина Навроцька (США), Раїса Куделя (УЗХ), Марія Нестерчук (ОЖ ОЧСУ). Не було представниці Об'єднання Українських Православних Сестрицтв. Від Екзекутиви СФУЖО була присутня голова Лідія Бурчинська.

ПРЕСОВА КОМІСІЯ СФУЖО

Пресова Комісія СФУЖО не має своєї референтки, а тим самим голови Комісії. Проте вона вже відгукнулася на запрошення Екзекутиви СФУЖО для праці коло розголошення Конгресу. Можемо тепер подати її склад.

Найбільше проявились до тепер такі члени Пресової Комісії, які працювали ще перед III Конгресом СФУЖО. Це були — Марія Барагура в США, Іванна Зельська в Канаді, Віра Смерека в Англії й Лідія Тауридська в Аргентині. Тепер долучились до них пресові референтки наших складових організацій. Це є — Ірина Чайківська (США), Слава Куліш (ОЖ ОЧСУ), Міра Повх (УЗХ) — всі три в Америці. З інших країн ми не дістали зголошень. Натомість приступили до Пресової Комісії редакторки жіночих журналів і сторінок. Це є Уляна Любювич ("Наше Життя"), Ярослава Зорич ("Жіночий Світ"), Віра Бучинська ("Наша Дорога"), Галина Петренко ("Віра"), Ярослава Винницька (сторінка в "Нашій Меті"), Ніна Марченко (сторінка в "Українській Думці"), Галина Шафовал (сторінка в "Українському Слові"), Ольга Котульська (сторінка в "Нашому Кличі").

Екзекутива СФУЖО посилає членам Пресової Комісії Інформаційні Листки, що подають хід підготовки Конгресу. До тепер появилсь 4 Листки, що охопили всі стадії підготовки.

КОНФЕРЕНЦІЯ ГЕНЕРАЛЬНОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Чергова Конвенція Генеральної Федерації Жіночих Клюбів відбудеться в днях 6-го -9-го червня 1982 у м. Бісмарк, Н. Дакота. Конференція буде завершена виборами нової Управи. Представницею Екзекутиви СФУЖО буде Любослава Шандра, програмова референтка.

Новинкою цієї Конференції будуть національні прапори, що їх усі чужинні делегатки впровадять. Українські делегатки (Український Золотий Хрест буде репрезентувати Наталія Іванів) заміряють створити порозуміння з представницями з Паціфіку.

ЕМБЛЕМА КОНГРЕСУ

Емблему Конгресу у виді розгалуженого дерева виконала мисткиня Христина Зелінська. Тепер виконується з нього жетон, а потім нею будуть прикрашені видання Конгресу.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З великим жалем повідомляємо організоване жіноцтво, що 10-го березня 1982 р. відійшла у вічність **бл. п. Катерина Кравс**. Вона народилася 1906 р. в Саскачевані в родині Прокопа і Павлини Куліковичів. Ще підлітком увійшла в життя своєї парфії, маючи добрий голос і охоту до виступів. Закінчивши торговельну школу перенеслася до Вінніпегу, де одержала працю. У 1930 р. вийшла заміж за вчителя Юліяна Кравса. Стала допомагати чоловікові у вчительській роботі, навчаючи дітей української мови і танків. У тому часі почалось творення Братства Українців Католиків у Канаді і Катерина Кравс разом із чоловіком включилася в ту роботу. У 1944 р. створено в Вінніпегу Лігу Українських Католицьких Жінок Канади, в якому Катерина Кравс зайняла місце організаційної референтки. У 1946 р. стала головою ЛУКЖ провінційної управи Вінніпегу. Цей пост займала вона також пізніше переїхавши до Торонта аж до 1966 р. У 1948 р. вона репрезентувала ЛУКЖ на Першому Конгресі СФУЖО у Філядельфії. У рр. 1956-1958 була вона краєвою головою ЛУКЖ і за її головства ЛУКЖ стала членом Світового Союзу Католицьких Жіночих Організацій. Тоді вона репрезентувала українське жіноцтво на Конгресі тієї католицької централі в Римі. А в 1970 р. Катерина Кравс стала головою централі Українців Католиків торонтонської Єпархії.

За цю працю чекало її багато відзначень. Вона стала почесною головою Торонтонської Єпархіяльної Управи і почесним членом ЛУКЖ. У 1974 р. її наділено Шевченківською медаллю, а в 1977 р. дістала від уряду Орден Канади, а від Ватикану медалю "Про еклезія ет понтіфіце". У тому ж році вона стала почесною головою СФУЖО.

Із нею відійшла визначна піонерка, що залишила свій слід у житті української спільноти в Канаді.

КОМІСІЇ РЕФЕРЕНТОК

Референтки СФУЖО (а їх є тепер 8) підготовляють свої виступи на Конгресі. У суботу 27-го листопада перед полуднем вони матимуть час обговорити свою ділянку. Найперше в короткому резюме вони розкажуть присутнім про працю своєї референтури по цілому світі, а потім будуть говорити їхні панелістки.

* 1894 — † 1975

Олена Добуш-Лотоцька — співосновниця Союзу Українок Америки, голова СУА в роках 1931-1934, 1943-1965. Почесна голова СУА. Завдяки її жертвенній і наполегливій праці організація вдержалася і помітно зростала.

Helen Dobush — Lototski (* 1894 + 1975) — Co-founder of UNWLA, UNWLA President 1931-1934, 1943-1965. Honorary President of UNWLA. Thanks to her ceaseless work, the organization flourished.

Учасниці Першого Українського Жіночого Конгресу в Америці перед будинком Народного Дому в Нью Йорку, в якого залі відбувався цей Конгрес від 28-го до 30-го травня 1932 р.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

50 — ЛІТТЯ ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО КОНГРЕСУ В США 1932 — 1982

ПРОГРАМА

- ВІДКРИТТЯ** — Лідія Магун, голова Окружної Управи СУА в Нью Йорку, Розалія Полчі, англомовна секретарка СУА,
СЛОВО ПРИВІТ — Іванна Рожанковська, голова СУА,
— Ненсі Баркер, голова Національної Ради Жінок Америки,
ДОПОВІДЬ — Лідія Гладка, заступниця голови СУА,
ДОПОВІДЬ — Олександра Різник, почесна членка СУА,
ВІДЗНАЧЕННЯ Відділів і членок СУА — учасників I-го Конгресу,
ЛЯРИСА МАГУН-ГУРИН — сопрано,
ТАРАС ЛЕВИЦЬКИЙ — фортепіяновий супровід.

Неділя, 13-го червня 1982 р. год. 1:30 по пол.

Roosevelt Hotel
Madison Avenue
New York

ВІЛЬНІ ЧЛЕНКИ СУА

Вільне членство було здавна у програмі СУА, однак провід організації не надавав значення цій справі, яка навіть не була зазначена в статуті. Головною причиною такої настанови був факт, що відносно мало родин жило поза скупченнями української імміграції і вся увага була звернена на скріплення існуючих Відділів та заснування нових. В останніх десятиліттях ситуація змінилася. З огляду на розпорощення українського поселення, що постійно зростає, ця проблема стала дуже актуальною. Права і обов'язки вільних членок оформлено у статуті, річна вкладка включає передплату "Нашого Життя". Вільні членки можуть брати участь в Окружних З'їздах і Конвенціях СУА з правом голосу.

Десять вільних членок, присутніх на Конвенції, можуть вибрати з поміж себе одну делегатку.

Членство в СУА дає змогу жінкам з віддалених місцевостей задержати зв'язок з українським середовищем та користуватися різними інформаційними матеріалами і виданнями СУА, які на бажання постачає канцелярія СУА. Вже тепер вільні членки співпрацюють у починах СУА, та піддержують наші акції на місцях. Є надія, що в майбутньому буде чимраз більше охочих допомогти у здійсненні важливих завдань, які в українській громаді прийняла на себе наша організація.

I.P.

Members of the First Ukrainian Women's Congress of America in front of the Ukrainian National Home in New York.

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA

50th ANNIVERSARY
FIRST CONGRESS OF UKRAINIAN WOMEN IN U.S.A.
1932 — 1982

PROGRAM

OPENING ADDRESS — Lidia Magun, President N.Y. Regional Council
— Rosalie Polche, Secretary UNWLA
ADDRESS — Iwanna Rozankowsky, President UNWLA
ADDRESS — Nancy Barker, President National Council of Women of U.S.
ADDRESS — Lydia Hladky, Vice President UNWLA
ADDRESS — Alexandra Riznyk, UNWLA Honorary Member
PRESENTATION of Honorary Plaques and Certificates to UNWLA Members and Branches who were present at the First Congress
LARYSSA MAGUN-HURYN — soprano
TARAS LEWYTSKY — piano accompaniment

* 1893 — † 1948

Юлія Ярема — співосновниця Союзу Українок Америки, голова СУА в роках 1925—1931.

Julianna Jarema (* 1893 + 1948) — Co-founder of UNWLA. UNWLA President 1925-1931. President of the Congress Organizing Committee.

— Terrace Room Sunday, June 13th, 1982, 1:30 P.M.
at 45th Street

ВІТАЄМО ВІЛЬНИХ ЧЛЕНОК СУА

Ольга Балабан, N.Y., Ірена Благітка, N.Y., Ольга Боднарук, Pa., Катря Василькевич, Pa., Олена Войтович, Ill., Ірена Гнатчук, Mich., Анна Грубець, N.Y., Ольга Гной, N.Y., Маріка Грір-Мицак, N. Y., Єса Гудзій, N.Y., Ольга Дробоцька, Ку., Олена Еванс, Texas, Слава Жуковська, Mich. Мирослава Зубаль, Pa., Марія Карман, Pa.,

Надія Канінгам, Мо., д-р Марія Кознарська, N.J., Любомира Крупа, N.J., Марія Кузьма, Сопп., Марія Лампіка, N.Y., Дарія Ломницька, Fla., А. Лідія Лопатинська, N.Y., Лідія С. Мицак, N.Y., Оксана Мельник, Ohio, Оксана Мельничин, Ку., Мирослава Молдован, N.J., Оксана Мостович, Ку., Юліяна Осінчук, N.Y., Єлисавета Паладій, N.Y., Анізія Савицька, N.Y., Со-

фія Соколишин, Fla., Аркадія Стебельська, Pa., Соня Федишин-Щербій, Mich., д-р Марія Фішер-Слиш, Ill., Марія Храплива, Мо., Ольга Хруцька, N.J.

Дальші списки вільних членок будемо поміщувати періодично у "Нашім Житті".

Подайте своє прізвище і адресу, коли бажаєте стати вільною членкою СУА

Ім'я і прізвище .....
Адреса .....
Тел. ....

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XXXIX

JUNE 1982

EDITED BY A. H. Sawyckyj

Viewpoint

THE PRESERVATION OF THE UKRAINIAN FAMILY

When considering the preservation of the Ukrainian family, one has in mind the preservation of parents and children in the Ukrainian family in general.

Let us examine the matter from a historical point of view.

Life in the pre-WW II period, in Ukraine and perhaps here as well, passed in a spirit of family harmony. The parents were the center of the Ukrainian family and children were an integral part of the family. In general, children lived at home, and even when living away from home, would maintain contact with the family. Children running away from home was practically unheard of. But life in our adopted lands has taken on a different form, with different goals.

Parents of the youngest generation, men and women between the ages of 20 and 40, have undergone a spiritual and social metamorphosis in striving to "keep up with the Joneses." They have begun to work feverishly out of materialistic and even egotistical needs. While devoting all their time to work, parents are unable to devote enough time to their children. When the child reaches school age, his social life becomes concentrated around his non-Ukrainian playmates. Family life becomes secondary and our children fall under the influence of good and bad "leaders", in fulfillment of their subconscious self. Our children have adopted new ways of life, foreign to our Ukrainian ways.

Our youth is falling prey to these problems in schools, universities, on campuses and in the streets. Conflicts between ideals instilled in them by their parents and teachers in Ukrainian homes and schools and those learned from outside influences disturb the delicate balance. Then that youth, constantly aware of dishonesty in the world, the belief that it is who you know and not what you know that will help you attain your goals, must face the "naked truth" — or else become immersed in an unrealistic utopia — and that person often begins identifying with the decadent element in life. Neither threats nor pleading can do much good in changing the situation.

Fortunately, we have in our midst youth organizations consisting of those for whom positive beliefs have top priority. Our youth works with various organizations in the preservation of our national and cultural resources, guaranteeing the survival of Ukrainianism and, by the same token, of the Ukrainian family. We see that

the youth which had battled against the "establishment" has now returned to a way of life based on knowledge acquired by preceding generations.

We know each game must be played by concrete rules and guidelines. So the parents must set down firm rules in the upbringing of children. Discipline must begin at home — in the family setting, in schools and in a social setting. Discipline must be maintained by the authority of the parents. The character of the individual is developed largely via discipline and mutual respect.

The manner by which the downfall of the Ukrainian family can be prevented is within ourselves — the parents. We must cultivate the ideals of family life and mutual respect. We must support religious and moral principles in ourselves and in our children. We must cultivate learning, and all that is moral, Christian and Ukrainian. When the time comes, this knowledge will be utilized to maintain the integrity of the Ukrainian individual and thus to preserve the Ukrainian family, wherever it may be and under whatever conditions it may find itself.

*translated by M. Jarymowycz
from a speech by Dr. Evhen I. Novasad
at the XIX Convention of UNWLA*

ON OUR COVER

This is not the first time we speak of Wira Wowk in "Our Life." But this time we present her not as a poet and writer, not as a scholar and university professor, but as an artist of mandalas, as a translator and as an editor.

Her great accomplishments include numerous translations of Ukrainian literature, some of her own creation, into Portuguese, German and English. Her latest project, the series "Vertep", consists of a series of books of translations into Portuguese of the works of Skovoroda, Shevchenko, Franko and Stefanyk.

We specifically wish to call attention to the mandalas of Wira Wowk. In this issue of "Our Life," we reproduce several mandalas from her book "Mandala" (reviewed in "Our Life" no. 11, 1981), and also reprint several of the poems seen in the publication.

"Mandala" is a very nice gift for Ukrainians and non-Ukrainians alike. It can be ordered through UNWLA. Cost \$25.00 + postage.

NEWS
FROM
THE
UKRAINIAN
WOMEN'S
CONFERENCE

"UKRAINIAN WOMAN IN TWO WORLDS"

Plans for the "Ukrainian Woman in Two Worlds" Conference on October 2-3, 1982 at Soyuzivka continue to move ahead with each meeting of the Conference Organizing Committee. At the most recent meeting on May 21, women discussed both the organizational and program aspects of the Conference.

■ **Program Topics:** In addition to the workshop topics mentioned in last month's issue of *Our Life*, several new ones have been added to the program: *Ukrainian Culture* — Artists discuss the sources of their creativity; *Women in Crisis* — Coping with divorce, parenting, widowhood; *The Ukrainian Male* — His views on women and fatherhood; *Women of Tomorrow* — Teenagers discuss bicultural upbringing.

■ **Registration:** Brochures containing information and registration forms for the Conference will be sent out in June. If you register by mail prior to July 30, you will receive a 25% discount — the fee will be only \$15 per person, or \$20 to include spouse. If you wait until after July 30 to register, the fee goes up to \$20 per person, \$25 including spouse. We hope to hear from you soon!

UKRAINE IS LOOKING TO US

Out of necessity, many Ukrainians have abandoned their native land and have settled in various countries in the free world. But let us see to what extent Ukrainians in the free world feel a sense of loyalty to their country, to Ukraine. Is it only a love of embroidery, song and dance, customs and traditions? Or is it a deeper love, one based on a sense of responsibility to the object of love? Let us examine the attitude toward the Ukrainian language.

Our language in Ukraine is threatened: it is methodically being russified and destroyed. So it is up to us to cherish and preserve the Ukrainian language.

The first Ukrainian emigrants have supported the Ukrainian cause in numerous ways. They have written and spoken of it on various occasions, have aided Ukrainians immigrants in the post-WW II period. Although many of them no longer spoke the Ukrainian language, they are true Ukrainian patriots, worthy of our respect and love. We do not ask of them to learn to speak Ukrainian at this date and time. It is difficult for

■ **Logo:** The Conference now has a beautiful and elegant logo, designed by Marianna Chaikovsky, member of the Committee, and talented art director at a New York advertising agency. You'll be seeing a lot of this logo in the months ahead. Look for it in your mailbox, and in articles about our Conference.

Any questions? Answers? Suggestions? Write to us at the Ukrainian Women's Conference Organizing Committee, c/o UNWLA, 108 Second Avenue, New York, NY 10003, or call (212) 533-4646.

MANDALA

Texts and Mandalas:
WIRA WOWK

THE WISEMAN

Whoever wonders at the wiseman's
resting on the door steps
does not know that the stone
upon which a king rests
becomes a throne.

THE WARRIOR

I walk under the sickle of death
with raised head.
I walk under the fruitful bough
with bent brow.

PRAYERS

The Buddhist monk
grinds his prayers in the mill,
the Christian threads them on a rosary,
the ploughman sows them on the soil.

The difference is in the ritual.

older people to learn a second language. Although it is essential that we speak fluent English, our youth can and should master the Ukrainian language, as well.

We know of a church official, born in America of a further generation, who, over the years, has improved tremendously in his knowledge of spoken Ukrainian. Another second generation youth speaks two languages fluently and has even mastered legal terminology in both.

Unfortunately, we often see quite the opposite. Many youths know Ukrainian but speak most often in English. For what purpose should we conduct Ukrainian events and meetings if they are organized largely via the use of the English language?

The "political immigration" and their children should not treat the matter of language lightly. They should follow the example of the older generation, who are now attempting to relearn their native language. Our youth's knowledge and use of Ukrainian language is the only answer to the survival of the Ukrainian language in Ukraine.

Translated by M. Jarymowycz

IN MEMORY OF OLENKA

On May 1, 1982 — a beautiful, sunny spring day — the family, friends, and members of the Ukrainian community joined together in mournfully sharing the last earthly journey of the late Olenka Savyckyj to her final resting place in St. Andrew's Cemetery in Bound Brook, NJ. Olenka had died on April 26 at the age of 36, in the aftermath of a serious skiing accident in Utah ten weeks earlier.

The unbelievable had happened. A young woman — full of energy, and love of life, a devoted wife and mother, a multitasking individual, warm and affectionate friend of all who knew her — had been taken from this world in the full blossom of her life, like a flower that is plucked in spring...

Perhaps no community organization felt the loss of Olenka more keenly than UNWLA, which had recently placed great hopes on Olenka as a future leader in the Ukrainian women's movement. Olenka, who spoke at UNWLA's convention in Philadelphia in May 1981, had been a member of UNWLA for many years, but since the autumn of 1981 had taken on the responsible and time-consuming role of Chairwoman of the Organizing Committee of the Ukrainian Women's Conference, slated for October 2-3, 1982 at Soyuzivka. This ad hoc committee is composed of members and non-members of UNWLA, but the Conference was initiated and is sponsored by UNWLA.

Olenka took on the responsibility of chairing the Conference with the utmost seriousness — as was always her style in the projects she undertook — because she appreciated the importance to the community and to the individual, of a strong network of Ukrainian women, sharing their knowledge and learning from each other. And, most importantly, she took on the responsibility of chairwoman at a most difficult time — when the Conference was just the germ of an idea, when its success was by no means guaranteed. She accepted an idea and helped it become a reality, with intelligence, diplomacy and hard work.

***

Olenka was born in Regensburg, West Germany on August 16, 1945 to Maria (nee Powalaczek) and Dr. Wolodymyr Wirszczuk. She received her primary and secondary education in Chicago, where her family had settled after World War II. There she also graduated from Chicago's Ukrainian Saturday School. In addition to excelling in all her studies, Olenka also received an education in music, which was a Powalaczek family tradition.

Subsequently, she attended the University of Illinois and Upsala College in New Jersey (when her family moved to Maplewood) where she received a B.A. in English literature. Throughout her college years, Olenka was active in Ukrainian student activities and in Plast.

Shortly after graduating from college, she married Dr. Orest Leskiw. Eventually, the couple, with their children Christine and Danylo, settled in Elgin, Illinois where Olenka joined a nearby UNWLA branch.

After the death of her husband, Olenka moved to Titusville, NJ where she began graduate courses toward a Masters of Business Administration degree, which she received from Rider College in 1981. Olenka was a

member of UNWLA Branch 19 in Trenton and was employed for a time with the Philadelphia Civil Service Commission.

In August 1979, Olenka married Dr. Jurij Savyckyj and settled into a happy family life in Riverside, Conn. She became very active in Ukrainian community life.

Olenka became an active member of the Ukrainian Institute of America and was president of the recently disbanded Friends of the UIA, a support group founded as a result of the Institute's tax difficulties. She spent several hundred hours researching the Institute files and organizing basic information used by the UIA's lawyers in appealing its tax-exemption case.

Olenka was sensitive to the long-term needs of the Ukrainian community and her great hope, which she did not live to see realized, was the merging of the UIA with the Ukrainian Museum — a goal she strove for honestly and courageously during her association with UIA.

Olenka was a member of the Ukrainian Museum which she felt would play a crucial role in preserving Ukrainian traditions for current and future generations. Hence, her concern for its further growth and success.

***

Offering eulogies at the funeral services, which were attended by several hundred people, were: Ivanna Rozankowsky, president of UNWLA; Nadia Shmigel, member of the Ukrainian Women's Conference Organizing Committee; Slava Lapka, president of UNWLA Branch 11 in Trenton, NJ; Olenka's husband, Jurij; Fr. Mykhailo Peretyatko of St. John the Baptist Church in Newark, NJ; Dr. Roman Baranowsky of the Association of Ukrainian Veterinarians, of which Olenka's father is a member; Andriy Pashchuk and Maria Honcharenko, Board members of the Ukrainian Institute of America; Mykhailo Dobosh of Lytwyn and Lytwyn; and relatives Maria Rudakewych, Xenia Antypiw and Handzia Sawyckyj.

Of all the kind words spoken about Olenka that day, those which perhaps best sum up the essence of her personality were spoken in her husband's touching eulogy:

"Olenko, with your rare combination of gentleness, idealism, generosity, thoughtfulness, and optimism you created a special joyful magic all around you. But, even more importantly, you created that magic within the hearts of every person whose life you touched. That is why even those people who knew you only briefly are weeping here today."

HEALTH & WELL-BEING

By Dr. Maria Motyl

LOWER BACK PAIN AFFLICTS MANY

Lower back pain is a crippling ailment which up to 80% of all Americans will suffer at some point in their lives. In many cases no specific cause for the pain can be detected, although sports such as racquet ball, tennis, squash or football may contribute.

However, considering what a delicate engineering marvel the spine is, it is a wonder that even more problems are not encountered. The human spine is a column of 24 vertebrae extending from the base of the brain to the top of the pelvis and then eventually continuing to the remnant of the tailbone, the coccyx. Individual vertebrae are held together by ligaments and between each pair of vertebrae is a cushioning disk. The spinal cord travels down the hollow vertebral canal sending out nerve roots through openings at the sides of each vertebra. Supporting the entire structure are powerful muscles that stabilize the spine; the abdominal muscles provide further support.

Several factors contribute to the development of lower back pain — among them biomechanical abuse, obesity, the aging process and sedentary living. Obesity not only increases the weight that the spine must support, but flabby abdominal muscles deprive the spine of crucial support. Prolonged sitting increases pressure on spinal disks. Back-twisting sports or improper lifting or bending add further injury.

When the back is injured the muscles go into a spasm to prevent further injury. A vicious cycle is started as spasms constrict circulation to back muscles, thus intensifying the pain.

cont. IN MEMORY OF OLENKA

***

in lieu of flowers, the family has requested that memorial blood donations be made, specifying "In memory of Olenka Savyckyj, LDS Hospital, Salt Lake City, Utah." Blood donations may be made at hospital blood bank centers across the country that participate in such memorial transfers.

Or, contributions may be made to UNWLA's Olena Lototsky Fund.

How do you minimize the risk of lower back pain? Avoid overweight, exercise to strengthen abdominal and back muscles, avoid prolonged sitting, sleep on a firm mattress and avoid sleeping on your stomach. Never bend over to pick something up from the waist.

NUCLEAR WAR AND HUMAN SURVIVAL

by Dr. Maria Motyl

Recently much attention has been focused on the danger of a nuclear holocaust. Here let us look at the effects of a nuclear war on human health, and survival of the human species.

The effects of even a small, several-megaton nuclear bomb falling on a city are so potentially horrible that it is hard to comprehend them: First of all, it would gouge out a crater in the center where all buildings and humans would be instantly destroyed. Even at a radius several miles away from the epicenter, buildings would be damaged and few people would survive the severe pressure, trauma and burns.

Fires that started when gasoline tanks and gas facilities ignited, together with the hurricane-force winds generated by the atomic blast, would create a huge firestorm that would consume everything and everyone in its path for hundreds of miles around. Traffic patterns being what they are around our cities today, it would be impossible to escape from this fireball.

The second major danger from an atomic blast is radioactive fallout. It is only now that we are beginning to understand the lethal effects of radioactivity as we witness the deaths from cancer of the soldiers who saw the first atomic blast in the Utah desert in the 1950's.

The high level of radioactivity of an atomic bomb would outright kill a great many people; others exposed to lower levels would die within days, of central nervous system poisoning, hemorrhaging and infection. Survivors at great distance from the blast would be exposed to continuing fallout and all

water and food supplies would be contaminated. Since radiation effects do not show up for many decades, it is only after many years that congenital malformations, infertility and higher incidences of cancer would show up in these people.

Millions of rotting corpses would cause radiation-resistant strains of bacteria, fungi and viruses to multiply. Insects, which are more resistant to radiation than humans, would also multiply. Huge epidemics of diseases such as plague, hepatitis, polio, typhoid, and encephalitis would occur.

It is true that most of what is written about the aftereffects of nuclear fallout is theoretical. Let us hope that it remains theoretical, for the arsenals of weapons held by both the US and USSR, and increasingly, by many politically unstable countries, are many hundreds of times as powerful as the blast that leveled Hiroshima and Nagasaki in World War II. Indiscriminate use of nuclear weapons can only lead to the total annihilation of the human race.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Ділимося сумною вісткою, що наша членка **Наталія ОСАДЧА-ЯНАТА** відома вчена-ботанік, дійсний член УВАН та НТШ померла 9-го квітня 1982 р. Покійна була фахівцем у ділянці лікарських рослин, які вживали в народній медицині в Україні. В Нью-Йорку в 1973 р. вийшла її остання книжка "Українські назви рослин". Була автором численних публікацій в Україні від 1912 р. Вона була одружена з ученим-ботаніком Олександром Янатою, який загинув в часі сталінської чистки на Колимі. Тут, в Америці два роки тому померла її одинока дочка Маріянна смерть якої вона тяжко переболіла. По можливості, цікавилась громадським життям, була членкою 21-го Відділу СУА та співпрацювала з Українським Лікарським Товариством Америки. Була прикладною членкою Відділу і всі згадують її з пошаною і жалем. Похована 13-го квітня 1982 р. на цвинтарі св. Андрія у Бавнд Бруку Н. Дж.

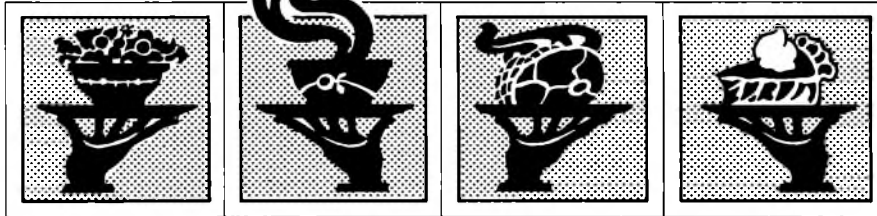
ХАЙ ПАМ'ЯТЬ ПРО НЕЇ БУДЕ ВІЧНА.

Марія Гуссаковська,
пресова референтка

В пам'ять Покійної складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

21-ий Відділ СУА, Бруклін

наше харчування

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

КУРКА ПРИГОТОВАНА НА ІНШИЙ СПОСІБ

КУРЯЧІ ГРУДИНКИ ЗІ СИРОМ І "ПРОШУТТО" (ВУДЖЕНА ІТАЛІЙСЬКА ШИНКА).

2 цілі курячі грудинки без костей пере-різані на половину
сіль і перець до смаку
4 ложки борошна
4 ложки масла
1/4 фунта прошутто
1/2 фунта швейцарського сиру
1/2 горнятка курячого бульйону (з 1/2 кістки бульйону)
3 ложки тертого пармезану

Посипати курячі грудинки сіплю і, як хто хоче, перцем. Борошно всипати до паперового мішечка, до якого вкласти курячі грудинки, потрясти добре, щоб курка була зовсім покрита борошном. Розтопити 2 ложки масла і добре обсмажити курятину на обох сторонах (20 хвилин). Покласти грудинки в посудину до печення (ругех), помазаній маслом. Покласти кусочки прошутто на кожну частину, а на це покласти кусочками швейцарський сир. Підлити бульйоном і посипати пармезаном.

Пекти на 350° 15 хвилин поки сир розтане й почне рум'янитися.

САЛАТА З КУРКИ З ЗАВАРЮВАНОЮ ЗАПРАВОЮ

4 горнятка покращеної, вареної курки
5-6 стеблин, тоненько порізаної селери

ЗАПРАВА:

3 яйця
1 1/2 ложечки борошна
сіль і перець
1 ложечка порошкової муштарди
1/2 горнятка оцту з вина (wine vinegar)
1 ложка масла
1/4 горнятка оливи
зелена салат або цикорія
дрібно порізане пієменто

Вбити яйця електричною мішалкою, додати борошно, сіль, перець і порошок муштарди і далі вбивати, додаючи потрошки оцту. У верхню частину подвійної посудини (double boiler) над кип'ячою водою, дати масло і розтопити, додаючи до цього мішанину яєць з оцтом. Зменшити

полум'я і мішати поки заправка почне гуснути. Коли буде густа як крем, зняти з вогню і бити електричною мішалкою ще кілька хвилин. Вистудити й додати потроху оливи, мішати, щоб олива змішалася з заправою. Залити курку заправою і дати до холодильника на кілька годин. Подавати на зеленій салаті або цикорії, а посередині прикрасити поріганим пієменто.

КУРЯЧІ ПЕЧІНКИ ЗІ СМАЖЕНИМИ КЛЮСКАМИ

1/2 фунта тонких клюсок (egg noodle)
олива
сіль
1 фунт курячих печінок
2 ложки дрібно порізаної селери
2 ложки зеленої цибульки (порізаної)
1 горнятко курячого бульйону (з 1 кістки бульйону)
2 ложки кукурудзяного крохмалю (corn starch)
1/4 горнятка води
2 ложечки соя соусу (soy sauce)

Зварити клюски, процідити, перелити холодною водою і вистудити. Розігріти 2 ложки оливи і на ній висмажити клюски, додаючи трошки солі. Смажити 6 хвилин. Викласти на пригрітій лопуниці і держати на теплі. Знову розігріти 2 ложки оливи і тушкувати печінку, селеру і цибульку 5 хвилин. Додати бульйон, накрити посудину і варити ще 5 хвилин. Змішати кукурудзяний крохмаль з водою і соусом із сої, потрошки додавати до печінок постійно мішаючи, аж згусне.

Покласти на клюски. Вистарчить на 4-6 осіб.

НАГОРОДИ ЗА ПРИДБАННЯ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ "НАШОГО ЖИТТЯ"

Особи, які потрудяться і придбають нових передплатників "Нашого Життя" з-поза членок СУА, будуть відмічені і одержать нагороди.

Подаємо до відома нагороди, які будуть признані за придбання нових передплатників "Нашого Життя":

25 нових передплатників — керамічна тарілка роботи Слави Геруляк;

10 нових передплатників — до вибору: 1) однорічна передплата "Нашого Життя", або 2) куховарські книжки Зеновії Терлецької і Наталії Костецької

5 нових передплатників — до вибору: 1) альбом взорів до вишивання; 2) книжка для дітей Г. Черінь: "У намальованому світі"; 3) "Слухайте і співайте" — стрічка для дітей.

Прізвище кожного, хто придбає передплатника, буде поміщене в "Нашому Житті".

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ І ОКРУГ

"ГРОМАДА — ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ В НЬЮ-ДЖЕРЗІ"

Цілоденна програма, що відбулась 27-го березня 1982 р. у Ратгерському університеті у Ньюарку складалась з лекції соціологів і знавців українського народнього мистецтва, концерту, спільного обіду і оглядання об'єктів українського народнього мистецтва та фотографій. Організаторами програми, що притягла численних учасників, українців і не-українців, були американські і українські установи, зокрема Історична комісія штату Нью-Джерзі, Ратгерський університет, Український Народний Союз, Союз Українок Америки і Український Музей у Нью-Йорку.

О дев'ятій годині ранку програму відкрила Лідія Гладка, голова Округної Управи Союзу Українок Америки в штаті Нью-Джерзі. Вона сказала, що українці збагачують мозаїку з культур різних національностей, які складають населення штату Нью-Джерзі. Сьогодні українці продемонструють тут своє народне мистецтво — музику, танці, вишивки і навіть кулінарію. Не випадково серед організаторів сьогоднішньої програми є Союз Українок Америки, одне з завдань цього Союзу є плекання української культурної спадщини.

Другий промовець, Бернард Буш, представник Історичної комісії штату Нью-Джерзі, сказав, що сьогоднішня програма познайомить американців з Україною і українцями. Уже багато американців знає про Тараса Шевченка, бо він є голосом не тільки українців, а всіх людей, що прагнуть свободи.

Тарас Гунчак, професор історії Ратгерського Університету, відкриваючи першу серію лекцій, підкреслив, що сьогодні соціологи досліджують прояви національної свідомості у імігрантів та їх нащадків у Канаді і в Сполучених Штатах, зокрема в Нью-Джерзі. Також досліджують проблеми збереження культурної спадщини і асиміляції. Сьогодні ці теми будуть порушені у трьох доповідях.

Роберт Климаш, викладач університету у Вінніпегу (Канада) говорив про сучасні тенденції в українському фолкльорі в Америці і Канаді. Він відзначив, що хоч чимало українців другої і третьої генерації уже не знають української мови, проте вони цікавляться українською музикою, танками, писанками. Правда, українських пісень молодь учиться не від своїх бабусь, а з грамофонних платівок. Рідко коли в товаристві хором співають українські пісні, але люблять слухати їх з естради. Писанки, хоч традиційно пов'язані з великодніми святами, в Америці фігурують на літніх фестивалях і їх дарують на Різдво. Серед англомовних книжок з українською тематикою найбільший успіх має книжка про українські страви.

Ігор Зелик, професор соціології в Сетон-Голл Університеті, штат Нью-Джерзі, прочитав доповідь про процес асиміляції і збереження традицій серед українців у Сполучених Штатах. Він відзначив, що створення і діяльність українських громад в Америці залежали від соціального стану імігрантів, їх освіти тощо. Перші українські імігранти, які в минулому столітті приїхали з Австро-Угорщини та Росії, не мали національної свідомості, вона розвилася пізніше. Дуже активні були повоенні імігранти з України, багато з яких пережили голод і переслідування.

Асиміляція українців є ознакою того, що громада слаба. У збереженні українських традицій і громад велику ролью відіграли церкви і братські союзи взаємного страхування. Нині, щоб запобігти асиміляції, старша генерація повинна знайти способи зацікавити молодь Україною і українським питанням.

Дора Рак у своїй доповіді накреслила історію української національної групи в Нью-Джерзі, де тепер живе коло 150 тисяч українців і ще коло 50 тисяч українців з Закарпаття, які дотепер звать себе русинами. Разом це становить приблизно 2% населення штату Нью-Джерзі.

Перші українські поселенці працювали на фермах і як некваліфіковані робітники на заводах. Їх діти і внуки, а також молодші повоенні імігранти здобули вищу освіту, багато з них стало висококваліфікованими фахівцями. Українці побудували в Нью-Джерзі багато церков. У Савт Бавнд-Бруку міститься осередок Української Православної Церкви в Америці. Тут, у Ратгерському університеті викладають курси української історії, мови і літератури.

Після короткої перерви були прочитані доповіді на теми, пов'язані з українським народним мистецтвом. Зенон Єліїв говорив про впливи мистецтва дохристиянських часів на українські писанки. Любов Волинець розповіла про традиційне українське печиво і роль українських рушників в українських обрядах. Юліян Китастий, керівник нью-йоркського ансамблю бандуристів, зробив доповідь про історію кобзарського мистецтва. Десь від XV і до початку XX століття, кобзарі ходили від села до села, співали думи і тримали минуле живим. Бандуристи мали вплив на українське відродження XIX століття. Тарас Шевченко назвав свою першу книжку "Кобзарем". У 1930-х роках був скликаний з'їзд кобзарів у Києві, а тоді їх заарештували і знищили в тюрмах. В Америці і Канаді українці плекають мистецтво бандури. Влітку минулого року понад 500 молодих бандуристів удосконалювали мистецтво гри на бандурі у літніх таборах.

Після закінчення першої частини української цілоденної програми в Ратгерському університеті, учасники пішли на обід і мали нагоду спробувати українські страви: борщ, вареники, голубці тощо.

Далі відбувся концерт. Участь взяли: нью-йоркський ансамбль бандуристів, ансамбль "Черемош", що виконав гуцульські пісні, співачка Евеліна Белюць і ансамбль танцюристів "Верховинці".

Л. Дражевська

ЗУСТРІЧ З НАТАЛІЄЮ ДАНИЛЕНКО

Філадельфійська Округна Управа зійшлась 14-го лютого 1982 р. востаннє перед річним з'їздом Округу. Наталія Даниленко, голова Округу запросила Управу на сходино-полуденок. Офіційна частина поєдналася з товариською зустріччю — говорили про праці Управи в минулі роки і висловлювали побажання на майбутнє. Понад два роки працювала ОУ без переобрання, щоб Округа могла якнайкраще впоратись із улаштуванням XIX Конвенції СУА в травні 1981 р.

Н. Даниленко, згадуючи минуле, подякувала голові Конвенційного К-ту Людї Чайківській, всім його членам, усій Управі. Членки Управи на спогад довгорічної співпраці подарували Н. Даниленко завітчану маками мистецьку вазу — твір Марії Татарської.

Вартість вази — 46 дол. Марія Татарська передала Українському Музеєві.

Г. Ц.-Н.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НЬЮ-ЙОРК

(Хроніка за 1981 р.)

ОРГАНІЗАЦІЙНА РЕФЕРЕНТУРА:

Округа Нью-Йорк обіймає 14 Відділів.

1-ий Відділ — Відділ очолювала Лідія Магун. Пресовою референткою була Марія Мотиль. Відділ начисляє 68 членок, 58 передплачують "Наше Життя". Відбуто 10 ширших сходин і 5 засідань управи. Організаційна референтка Округної Управи, Марта Данилюк відвідала Відділ і висвітлила "Історію СУА в прозірках" з поясненнями. Звітування відбулося в червні за пів року діяльності референток. В листопаді прийнято вчисто на ширших сходах дві нові членки.

21-ий Відділ — Відділ очолювала Емілія Ройовська, а Марія Гуссаковська була пресовою референткою. Відбуто 4 ширші сходини і 3 засідання управи. 28. VI. на ширших сходах звітувала голова про перебіг XIX Конвенції СУА. На ширших сходах 15. XI. М. Данилюк висвітлила "Історію СУА в прозірках" з поясненнями. Відділ жертвував на видавничий фонд СУА 50.00 дол. Відділ втратив одну членку св. п. Магдалину Жежелевську.

35-ий Відділ — Очолювала Валентина Третяк, пресовою референткою була Анна Опарик. Управа запланувала відсвяткувати 14. III. 1982 р. золотий ювілей свого існування (від 28. II. 1932 р.). Вибрано ювілейний комітет, який очолила Пелагія Бабська. Відбулося 6 ширших сходин і 4 засідання управи.

62-ий Відділ з осідком в Глен Спей — Головою була Дарія Сірко, пресовою референткою Тетяна Осадца.

64-ий Відділ — Головою була Христя Навроцька, пресовою референткою Марія Барагура. Відділ мав 99 членок, 3 померли й одна вибула. Відбулося 10 засідань управи і 9 ширших сходин. Організаційні референтки взяли участь у сходах організаційної референтури Округної Управи та виготовили нову картотеку членок. 14-го червня відбулися організаційні ширші сходини, на яких голова звітувала про пророблену піврічну працю та хід нарад XIX Конвенції СУА.

71-ий Відділ в Джерзі Сіті — Очолювала Євгенія Рубчак, а пресовою референткою була Дарія Кравченко. Відділ начислював 47 членок. Відбулися 2 засідання управи та 7 ширших сходин. З нагоди XIX Конвенції СУА Відділ жертвував на Запасний Фонд "Нашого Життя" 100 дол., на Український Музей 100 дол., на оборону політичних в'язнів 50 дол., на досліди голоду в Україні при Гарварді 25 дол.

72-ий Відділ — Очолює Дороті Чупа.

82-ий Відділ — Управа очолювала Надія Попель, пресовою референткою була Ірина Іванчишин. У Відділі є 41 членка, 36 передплачують "Наше Життя", придбано одну передплатницю з-поза Відділу і дві нові членки. Організаційна референтка виготовила картотеку членок. Відбулося 7 ширших сходин і 5 засідань управи.

83-ий Відділ — Головою Відділу була Надія Савчук, пресовою референткою Зірка Галів. Відділ нараховує 58 членок. Відділ призначив на Пересовий Фонд "Нашого Життя" 230 дол., на Фонд ім. Олени Лотоцької 100 дол.

89-ий Відділ в Кергонксоні — Очолювала Оксана Ленець,

Оксана Щурова — голова Округної Управи, Нью Йорк, 1981 р.

Oksana I. Shchurova, the President of the New York Regional Council.

пресовою референткою була Ольга Денисенко. До Відділу належить 56 членок, 49 передплачують "Наше Життя". Прибуло 5 нових членок. У звітному році відбулося 10 ширших сходин і 2 засідання управи. Тому, що членки мешкають розпорошено, полагоджують більше справ на ширших сходах. В серпні загощила заступниця голови СУА Лідія Гладка, яка дала підсумки перебігу XIX Конференції СУА та підкреслила значіння Українського Музею.

103-ий Відділ в Гемпстеді — Очолювала Зеновія Зарицька. Відділ нараховує 23 членки, ширші сходини відбуваються по можливості раз у місяць.

Округна Управа, Нью Йорк. Зліва: Л. Артимишин, Т. Бриттан, Р. Полцій, Л. Магун, О. Щурова, Н. Савчук, О. Різник, В. Шпонтак, Л. Гой.

Members of the New York Regional Council.

104-ий Відділ — Головою Відділу була Уляна Ганущак, пресовою референткою Оксана Куйбіда-Станько. Відділ придбав 5 нових членок, 1 виступила. Активних є 25. Відбулося 10 ширших сходин і 3 засідання управи. Організаційна референтка зорганізувала вечір для приєднання нових

членок, на якому була присутня голова Окружної Управи Оксана І. Щурова.

109-ий Відділ — Є мало активний, головою є Лідія Стасюк.
119-ий Відділ — 12. IV. 1981 р. заснувався новий Відділ СУА в Йонкерсі, Н. Й., Екзекутива надала йому число 119. Першою головою стала Олександра Крумшин. За час свого існування Відділ відбув 6 ширших сходин і 2 засідання управи. При заснуванні було 27 членок, прибуло 5 і тепер є 32 членки.

КУЛЬТУРНО ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

1-ий Відділ — Імпреди були організовані спільно з виховною референткою. В березні М. Баран відчитала реферат п. з. "Малярський шлях Тараса Шевченка", в квітні М. Баран говорила про великодні звичаї та печення пасок. У вересні Лідія Магун розповіла про свої вражіння з подорожі до Мехіко, ілюструючи їх прозірками. 7-го жовтня відбувся концерт у честь Лесі Українки з нагоди 110-их роковин з дня народження поетеси.

21-ий Відділ — Відбув 15. II. сходи присвячені жінкам-героїням, на яких Марія Рейнарович відчитала реферат Євгенії Єржаківської "Свято жінки героїні". 5. IV. при нагоді поминок М. Рейнарович відчитала реферат Є. Єржаківської "Великодні звичаї нашого народу" і М. Михайлів "Серце Христове, джерело любови і взір до наслідування".

35-ий Відділ — В березні відсвяткували день народження Тараса Шевченка.

62-ий Відділ — Брав участь у програмі свята в честь Тараса Шевченка спільно з місцевим Українським Громадським Комітетом та улаштував вечір у честь Лесі Українки з виступом членок та тріо бандуристів з Філядельфії. Відбувся теж "День Матері".

64-ий Відділ — Референтка приготувала програми на такі імпреди: "Просфора": Христя Навроцька прочитала спомин своєї мами зі Свят-вечора 1918 р., Оксана І. Щурова прочитала вірш Ірини Дибко "Різдвяний колач", Марія Барагура оповідання В. Барагури "З вертепом і зізвюю" зі збірки "Калиновий міст". В лютому Х. Навроцька пояснила прозірки, з поїздки по Греції, виконані Ю. Навроцьким. В березні шшановано Тараса Шевченка. По відспіванні "Заповіту" О. І. Щурова подала за Леонідом Плющем аналізу балади "Причинна", яку опісля прочитала Лідія Крушельницька, як теж поему "Сова". В квітні вечір присвячено жертвам голоду в Україні 1933 р. Після однохвилинної мовчанки для шшанування жертв, О. І. Щурова подала коротко історію голоду, а головну доповідь виголосила Любов Дражевська, наочний свідок. Х. Навроцька прочитала два оповідання Олени Василювої "Хліб" і "Зустріч" зі збірки "Коли схрещуються орбіти". Відіграно зі стрічки уривок з 3-ої дії опери М. Аркаса "Катерина". В травні під час традиційного "свяченого" Галя Кіляр поділилася враженнями під впливом "Отче наш" композиції свого сина, монаха чину о. о. Студитів. Друга її рефлексія це молитва укладу сина після її операції. М. Барагура прочитала оповідання "Чому мала Настя плакала на Великдень" зі збірки В. Барагури "Калиновий міст". У вересні прочитала молитву з нагоди свячення зілля І. Комар, а Дарія Костів прочитала реферат "Ліки під ногами", побудовану на власному досвіді та на підставі дослідів лікарів. В жовтні відбулася "Жива газета" Х. Навроцька прочитала уривок з деяких вступних статей у "Нашому Житті" та кілька поезій, співзвучних із їх тематикою, яка пов'язує минуле зі сучасним. Звернула теж увагу на статті О-Ка. О. І.

Діти учасники "Свята матері". Зліва: Євгенія Вацук — виховна референтка, Наталія Валько — заступниця виховної референтки, Лідія Магун голова 1-ий Відділ СУА. "Mother's Day" at UNWLA Branch 1.

Щурова прочитала огляд кореспондентки "Дейлі Нюз" Стефанії Бевергілс про жіночий рух 1960-1980 років. В листопаді відбулася доповідь о. Маріяна Процика "Княгиня Ольга і роля жінки в християнському вихованні", зілюстрована мистецьким читанням Лідії Крушельницької уривку з історичного роману С. Складенка "Святослав".

71-ий Відділ — В березні на сходах, присвячених Т. Шевченкові, учениця 10 кл. відчитала спомин, під заголовком "Незабуття" з поїздки в Україну і відвідин Канева. Під час святкування "Дня Матері" відчитано твір Богдана Стефанишина "Тобі, дорога Мамо, наша подяка і любов", та його вірш "Мама". В жовтні влаштовано вечір, присвячений Лемківщині. В програмі взяли участь письменниця Іванна Савицька, співачка Христіна Карпевич та хор 71-го Відділу під орудою Дмитра Олійника. І. Савицька відмовилася від гонорару і з тої нагоди зложено 250 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". На ширших сходах у грудні голова прочитала гумореску Валентини Чемерис "Моя дружина, вчителька" та Ікера "Житні сухарі".

72-ий Відділ — В листопаді відбувся музичний вечір з участю молодих артистів Надії Богачевської — фортепіан і Марії Мандзій-Волянської — сопрано.

82-ий Відділ — У лютому д-р М. Миросниченко доповідала про значення мінералів у відживлюванні. У березні влаштовано товариську зустріч "Запусти" для членства і гостей. У травні відбулося свячене і "Свято матері" з програмою. В жовтні на ширших сходах Ульяна Любимович виголосила реферат "Журнал "Наше Життя" в минулому і сьогодні". О. Лиско відчитала есей "Що я люблю читати в журналі СУА". У грудні Ольга Соневицька поділилася спогадами "На святоюрській горі". Спільно з ОМУА Відділ улаштував виставку праць Ірми Осадци та Ваки Перейми. У жовтні відбулася зустріч з письменницями: Діма, У. Любимович, Н. Холодна і І. Савицька. Слово про авторів виголосила д-р Мирослава Знаєнко.

83-ий Відділ — Відчитано два реферати: Евстахія Гойдиш — про М. Руденка, Леся Юзенів — про картину Репніна "Запорожці пишуть лист". Відчитано твір Ліни Костенко "Маруся Чурай".

89-ий Відділ — Шевченківські роковини відзначено прочитанням статті Дмитра Козія "Жіноче серце в шевченківському світі". Зближення взаємин з латвійським Об'єднанням дало нагоду улаштувати спільний вечір. Виступало смичкове тріо Відділу, хор латвійців під орудою молодого диригента та хор Відділу під орудою проф. Володимира Бакуна. Подружжя Крижановські подарували піано для вживання школи. В квітні Наталія Войновська відчитала гуморестку Ікера "Гості з Канади" та М. Понеділка "То було вночі". В травні Лідія Яців відчитала реферат в пошану матерям, закінчивши його віршем М. Тарнавської "Українській Матері". Напередодні "Дня Матері" відбувся музичний вечір, в якому грали на різних інструментах діти і молодь у віці від 5 до 16 років. О. Ленець виголосила промову, а учні школи українознавства, брат і сестра Лебедовичі продеклямували вірш на пошану матерям. 17-го травня відбулася зустріч з письменницею Дімою. В червні гостили Ірину Кашубинську, яка висвітлила прозорки з власної колекції строїв Сокальщини, особливо зі села Угринова та з подій з-перед Другої світової війни. Гостя показала кілька прикладів прикрашування тортів. 20-го червня відбулося закінчення шкільного року школи українознавства та світлички. Діти дістали грошеві нагороди, які уфундували Відділ та тов. "Самопоміч". В жовтні О. Васьків відчитала статтю Лесі Лисак "Українська родина" і її новелю "Батьків "Отче Наш" у зв'язку з проголошеною СФУЖО і СКВУ "Декадою української родини". На листопадові сходи запросила референтка Любу Потічну, що розказала про вражіння з поїздки по Україні, ілюстровані прозорками.

Градуація світлички 83-го Відділу 13-го червня 1981 р.
The graduation of the pre-K program of UNWLA Branch 83. 1981.

103-ий Відділ — спільно з місцевим Відділом тов. "Бойківщина" влаштували концерт у пошану Івана Франка. Членки: І. Солтис, Х. Подолук, О. Бирч і З. Зарицька продеклямували, при гарній декорації, поему "Каменярі".

104-ий Відділ — В березні зорганізовано вечір для членок і публіки, на якому Любов Волинець мала доповідь про "Українські весільні звичаї і традиції". На сходах у квітні Ст. Олексин показував прозорки з поїздки по Китаю, а Уляна Ганушак познайомила присутніх з "Історією і мистецтвом Китаю".

119-ий Відділ — В грудні 1981 р. д-р Я. Моцюк висвітлив 3 фільми: "Відгомін минулого", "Стріча зі сучасним мистецтвом" і "Писанка".

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА

64-ий Відділ — Референтка працює над виданням одобреної XIX Конвенцією книжки з нагоди 1000-ліття Хрищення Руси-України, авторства дітей. Оголошення про конкурс для дітей і молоді від 5-го до 16-го року життя, подано до преси. Референтка співпрацювала в тій справі з Бюром Координації Відзначення 1000-ліття Хрищення Руси-України.

82-ий Відділ — Зорганізовано восьмий курс сальонових та модерних танців під проводом балерини Роми Прийми-Богачевської. Розпродувано дитячу літературу, платівку і касетку "Послухайте, діти", перевідані в 1981 році.

83-ий Відділ — Приготовив власними силами, з технічною допомогою з-поза Відділу, "Традиційну ялинку" для дітей дошкільного віку — вже 16-ий раз. Проводить та опікується світличкою Є. Вацик. Д. Генза приготувала з дітьми точку на пластовій маскарадї. Ляльковий театр виступав багато разів поза імпрезами Відділу, в тому під час "Дня Союзянки" в Нью-Джерзі.

89-ий Відділ — Опікується школою українознавства та світличкою. Відбуває спільні наради з учителями та батьками. Учителями є членки Відділу. Вони підготувляють з дітьми виступи на шкільних імпрезах.

103-ий Відділ — Програму "Свята Матері" виконали діти школи українознавства при парафії. Реферат прочитала Віра Погорецька.

СУСПІЛЬНА ОПІКА

1-ий Відділ — Вислано 15 пачок з одіжжю і книжками до Бразилії і родині політичного в'язня. З грошевих допомог користали: старечий дім в Аргентині, сиротинець СС Службниць і стипендистка в Бразилії, "бабуся" в Європі. Зложено пожертву на виховання священників в Глен Кові і Бразилії та на будівельний фонд церкви св. Юра в Нью-Йорку.

21-ий Відділ — На весні переведено збірку. Вислано 3 пачки з книжками, 6 пачок з одягом до Бразилії та 30 дол. до Європи, 200 дол. стипендистці в Бразилії, 50 дол. на іконостас в церкві св. Юра. Відвідувано хворих та вислано хворим та старшим членкам святочні картки.

35-ий Відділ — Переведено збірку "під ялинку для сиріт" і передано до Головної Управи СУА 136 дол. Вислано 6 пачок з одягом до Бразилії.

62-ий Відділ — Вислали пачки для бідних і потребуєчих.

64-ий Відділ — Референтки посилали пакунки та допомагали грошево потребуєчим "Бабусям" і школам в Європі та Бразилії. Одна членка влатила 150-долярову стипендію учениці в Бразилії. Підтримували науковців в Сарселі. Проведено на цілі суспільної опіки збірку коло церкви. Відвідували хворих і писали картки з побажаннями.

71-ий Відділ — має дві стипендистки. Вислав альбом із узорами до вишивання, 4 пачки з одягом до Бразилії і 2 пачки до Аргентини. Вислано 50 дол. на фонд допомоги втікачам з Польщі. Від Кредитівки в Джерзі Ситі дістав 100 дол. на допомогу студуючій молоді в Бразилії. Зібрано на оборону В. Половчака 42 дол.

82-ий Відділ — У звіттовому році вислано 28 пачок з одягом і грошові посилки для потребуєчих у Бразилії і Європі. Переведено збірку на церкву в Єрусалимі. Крім референтки суспільною працею займалися Олена Назар і Юлія Дашко. Три членки спонзорують стипендії для студенток в Бразилії.

83-ий Відділ — Референтка суспільної опіки збирала і

71-ий Відділ США в Джерсі Сіті. Виставка українського мистецтва в Ліберті Парк, 14-го червня 1981 р. Євгенія Рубчак — голова.

UNWLA Branch 71, Jersey City. Exhibit of Ukrainian Art in Liberty Park. June 1981.

післала пакки з одягом до Бразилії і Європи. Зібрала між членками фонди на стипендію для семінаристки в Бразилії. М. Метрінко подякував за вишивану подушку, яку дістав по повероті з іранської неволі.

89-ий Відділ — На "День Матері" виготовлено китички весняних квітів, які продавано на фонд суспільної опіки. Влаштовано на ту ціль випродаж уживаного одягу і речей. Частину прибутків із забави на "День Подяки" вислано на утримання шкіл. Передплачено 2 журнали "Юнак" для молоді в Бразилії. Вислано 4 пакки та гроші на їх викуп до сиротинця в Бразилії. Через Головну Управу вислано гроші на харчовий пакунок до Європи.

104-ий Відділ — Дохід з імпрези присвяченої весільним звичаям і традиціям був призначений на виховання новіціату в Глен Кові в пам'ять о. Є. Барнича ЧСВВ. На весні референтка зорганізувала збірку одяжі для посилки потребуючим, а на Великдень 2 бабусі одержали кошики зі свяченим.

ПРЕСОВА РЕФЕРЕНТУРА

21-ий Відділ — Є. Ройовська та Ірина Кордуба взяли участь у сходинах пресової референтури при Окружній Управі 15-го жовтня 81 р.

62-ий Відділ — Голова повідомляла в льокальній пресі та через радіо мешканців околиці Глен Спей та Порт Джервіс про їхні імпрези.

64-ий Відділ — Референтка писала інформації, звіти та дописи до "Свободи" і "Нашого Життя", вела альбом вірзків із публікованих в пресі матеріялів про працю Відділу.

82-ий Відділ — Написала допис про діяльність Відділу до "Конвенційної Книжки", а до журналу "Наше Життя" про загальні збори і курс танців. Про важніші вияви діяльності появились дописи в "Свободі". Референтка провадила альбом витинків з преси про діяльність Відділу.

83-ий Відділ — Англомовна референтка подавала відомості про імпрези Відділу до тижневика "Ukrainian Weekly", а україномовна до щоденника "Свобода". Обидві референтки подали про свої рефлексії у зв'язку з статтею Люсі Давидович про "Бабин Яр" в щоденнику "Нью-Йорк Таймс".

71-ий Відділ США — делегатки на XIX Конвенцію США. Зліва: Галина Білик, Євгенія Рубчак, Катерина Коць.

UNWLA Branch 71 delegates to the XIX Convention of UNWLA in Philadelphia.

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА

1-ий Відділ — 17-го січня відбулася "Просфора" для членок і гостей. В другу неділю травня відбувся "День Матері" з участю дітей, яких приготвила Євгенія Вацик. У великоднім часі влаштовано свячене. Відділ брав участь у фестивалі парафії св. Юра. Фонди на потреби Відділу теж одержано з коляди і індивідуальних пожертв.

21-ий Відділ — Традиційна запусна забава відбулася 8-го березня для членок і гостей. 19-го квітня відбувся великодній базар з продажем домашнього великоднього печива і ручно в'язаних комірчиків та куряток роботи членки Анни Заплітної. 20-го грудня відбувся різдвяний ярмарок.

35-ий Відділ — 17-го травня свячене для членів і гостей. Для придбання фондів улаштовано два продажі печива та "банко парті".

62-ий Відділ — Голова з допомогою членок перевела показ писання писанок в Орандж Плаза в Мідлтовн. Улаштовано великодній базар з виставкою місцевих мистців. Різдвяний базар пройшов з успіхом. Обидва базари принесли дохід.

64-ий Відділ — Референтка влаштувала різдвяний та великодній базари, що принесли значний прибуток. 14-го червня відбулися ширші сходи, а в їх другій половині відбулося прощання довголітньої і заслуженої членки Полі Книш, яка перенеслася на стале перебування в околиці Вашингтону, однак залишилася членкою Відділу.

71-ий Відділ — Для придбання фондів улаштовано перед-великодній базар, а в жовтні "Традиційну осінню забаву".

72-ий Відділ — Улаштував прийняття для приєднання нових членок, а в грудні передріздвяне прийняття для членок і родин, на якому співали коляди.

82-ий Відділ — 2-го червня Відділ прощав свою довголітню членку Марію Васьків. За 17 літ праці наділили її грамотою призначення та керамікою Сл. Геруляк.

83-ий Відділ — Для придбання фондів улаштовано ярмарок з вишивками, керамікою, прикрасами на ялинку. Непродані речі подаровано до крамнички Українського Музею. Референтка приготвила програму на "Гарбузову вечірку".

89-ий Відділ — Влаштовано традиційну забаву на "День Подяки", що дає гарний прибуток.

103-й Відділ — улаштував з успіхом різдвяний та великодній базари.

104-й Відділ — В січні відбулася лещетарська прогулянка до Гантеру для членок, їх родин та приятелів. В лютім, травні і жовтні відбулися заваби з танцями.

119-й Відділ — В жовтні відбувся продаж печива.

КООРДИНАТОРКА МУЗЕЮ І МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА

1-ий Відділ — Мистецька референтка була в постійному контакті з Українським Музеєм, присвячувала багато часу на дижури та жертвувала вишивки до його крамнички. Відділ є меценатом Українського Музею. Продано жетонів на 100 дол.

21-ий Відділ — Голова Є. Ройовська взяла участь у загальних зборах Українського Музею 7-го червня 81 р. Розпродано жетонів на 100 дол.

35-ий Відділ — Відділ є членом Українського Музею. Жетонів розпродано на 50 дол.

62-ий Відділ — Голова Є. Геба передала з розпродажу жетонів 140 дол. Українському Музеєві.

64-ий Відділ - 46 членок Відділу є членами, а Відділ є членом і подвійним меценатом Українського Музею. Половина добровольців, що сповняють допоміжну працю в Українському Музеї є членками Відділу. Добровольці розпродали жетони на суму 113.20 дол.

71-ий Відділ — 5-го квітня референтка зорганізувала прогулянку до Українського Музею, якому членки подарували гарні речі, а п. Куций цілий стрій з Перемишля. В червні влаштовано виставку українського мистецтва під час фестивалю культури і мистецтва в Ліберті Парку в Джерзі Ситі, защо Відділ дістав нагороду. Відділ є членом Українського Музею і розпродав жетонів на 100 дол.

72-ий Відділ — Одна членка дижурувала в Музеї. Продано жетонів за 42 дол.

82-ий Відділ — 20 членок є членами Українського Музею. О. Трачук рисувала таблиці з узорами до "Нашого Життя". Старанням референтки передано до музейної крамнички 104 дрібні вишивки, подушечки на голки, лялечки тощо. Передано до Українського Музею 4 цінні експонати народнього мистецтва і 27 знімків з першого поселення української еміграції в північній Америці. Розпродано 61 жетонів і 80 святочних карток. Леонтина Гошовська демонструвала писання писанок у Фортгам Каледжі для студентів. Дві членки дижурували в Українським Музеї. Відділ є меценатом Українського Музею.

83-ий Відділ — Подарував до музейної крамнички різні речі, що залишилися з ярмарку та виготовив прикраси на ялинку. Розпродав для Українського Музею жетонів на 327 дол.

89-ий Відділ — Розпродав жетонів на 171 дол. та став членом-добродієм Українського Музею. 11 членок Відділу вписалися до Українського Музею. Зібрано дрібні речі до його крамнички.

103-й Відділ — Відділ є в сталому контакті з мистецьким центром в Глен Кові і при кінці літа взяв участь в інтернаціональному фестивалі. Понад 6 тисяч мешканців околиці оглядали українську кераміку, різьбу, вишивки і писанки. Улаштовано ще 2 мистецькі виставки в публічних бібліотеках.

104-ий Відділ — Дохід з лютневої заваби в сумі 350 дол. призначено на доповнення до 1000 дол. і Відділ став меценатом Українського Музею. Членки брали участь у прийнятті для меценатів Музею.

РЕФЕРЕНТУРА ЗВ'ЯЗКІВ

1-ий Відділ — Леся Гой була делегаткою до Об'єданого Комітету організацій міста Нью-Йорку.

21-ий Відділ — Делегатки Відділу взяли участь у бенкеті з нагоди 30-ліття кредитівки "Самопоміч" в Нью-Йорку. 11-го квітня 2 членки були делеговані до 71-го Відділу в Джерзі Ситі на вечір, присвячений Лемківщині.

62-ий Відділ — Голова Єлисавета Геба була коментаторкою під час години української культури на радіостанції WDLС в Порт Джервіс і була запрошена промовляти на зустрічі в Громадському Клубі в Порт Джервіс на тему: "Українці — хто вони?". Вона згадала теж про СУА. Показала два народні строї: гуцульський та полтавський. Роздано памфлети про працю СУА.

64-ий Відділ — В Об'єданому Комітеті Організації Нью-Йорку, в залежності від потреби, репрезентувала Відділ одна членка управи. Членки входять до Окружної й Головної Управ. Іванна Рожанковська є головою СУА. Редакторкою "Нашого Життя", як теж членами редакційної колегії є членки Відділу.

71-ий Відділ — В травні очолила членка Відділу спільний з парафією Комітет для допомоги в будові нової церкви в Джерзі Ситі.

72-ий Відділ — Голова взяла участь в проголошенні Дня Самостійности і Незалежности України в Синій Залі Миської Управи Нью-Йорку. В лютім взяла участь в Естонському вечорі, на якому виступали два брати Іван і Володимир Лехіцькі, співаючи при акомпаньяменті бандур українські народні пісні і власну композицію "Осінь".

82-ий Відділ — Відділ є членом Об'єданого Комітету Організації Нью-Йорку.

104-ий Відділ — В травні голова Відділу взяла участь в імпрезі спонзорованій "Національною Радою Жінок США" з нагоди Міжнароднього Року Інвалідів (handicapped).

ГОСПОДАРСЬКА РЕФЕРЕНТУРА

1-ий Відділ — Господарська референтура підготувала перекуску після ширших сходин та прийняття з нагоди свят.

21-ий Відділ — Референтура приготувала 5-го квітня 1981 р. обід-поминки, на якому вшановано членок, що відійшли у вічність.

35-ий Відділ — Після кожних ширших сходин референтка приготувала перекуску, при якій членки гуторили.

64-ий Відділ — Приготували прийняття на "Просфору", "Свячене", перекуски на ширші сходини та полуденок на річне засідання Головної Управи СУА.

82-ий Відділ — Приготовано два вдалі випродажі печива для скріплення фінансової бази Відділу. Буфети під час імпрез та прощання членки М. Васьків, "Свячене" і перекуски на ширших сходинах Відділу були ділом референтки. Помагали приготувати полуденок на засідання Головної Управи СУА.

83-й Відділ — Дбала про приготування перекусок на всіх імпрезах та вечері на "Гарбузовій вечерці" Відділу.

89-ий Відділ — Референтки приготували великодню перекуску і на закінчення шкільного року. На "День Союзянки" приготували полуденок для прибулих на цей день союзянок.

ДОПИСИ — ОКРУГ І ВІДДІЛІВ З ТЕХНІЧНИХ ПРИЧИН БУДУТЬ ПОМІЩЕНІ У НАСТУПНИХ ЧИСЛАХ.

ІМПРЕЗИ ОКРУГИ

"**День Союзники**": Членки десятих Відділів приїхали для розваги і взяли активну участь в цій щорічній імпрезі та дарували фанти на лотерію. Крім того голова 71-го Відділу Євгенія Рубчак прочитала гумореску М. Понеділка "Рятуйте від відпочинку". Надя Савчук культурно-освітня референтка Округної Управи, підготувала та вела програму. Голова 89-го Відділу Оксана Ленець грала у смичковому тріо, а деякі членки та дочки членок моделювали купальні одяги минулих років.

У "**Веселому вечорі**" взяли участь членки місцевих Відділів, виповнюючи програму піснями, скетчами та дотепами.

"**Засвічення ялинки**" під гаслом "Наша солідарність з переслідуваними родинами в Україні" відбулося в присутності членок місцевих Відділів.

XIX КОНВЕНЦІЯ СУА

Відбулася від 23-го до 25-го травня 1981 р. у Філядельфії.

1-ий Відділ — Був заступлений 3-ма делегатками і головою та був відзначений другою нагородою.

21-ий і 35-ий Відділи — Голови: Є. Ройовська та Валентина Третяк взяли участь в Конвенції СУА.

64-ий Відділ — Вислав 5 делегаток і голову Відділу на Конвенцію СУА, які як членки різних референтур, брали в ній участь. Поля Книш написала статтю до Конвенційної Книжки про Відділ, а зокрема про його 25-ліття. Дві членки: Лідія Крушельницька і Олександра Різник одержали грамоти почесних членок СУА. За визначну працю в організації Відділ дістав перше місце в точкуванні.

71-ий Відділ — Вислав голову і дві делегатки та зібрав 4 привіти до Конвенційної Книжки.

72-ий Відділ — Вислав делегацію.

82-ий Відділ — Під час XIX Конвенції СУА Відділ дістав 4-те відзначення за діяльність та за подвійне меценатство Українського Музею.

83-ий Відділ — Голова і чотири делегатки репрезентували Відділ. За жертвенну працю для організації Відділ дістав 2-ге відзначення.

89-ий Відділ — репрезентували голова і дві делегатки. Оксана Ленець увійшла до Головної Управи як культурно-освітня референтка, за що її привітали у Відділі квітами.

104-ий Відділ — Дохід з травневої забави був призначений на покриття коштів зв'язаних з XIX Конвенцією СУА, в якій членки Відділу брали активну участь в підготовчій праці. В Конвенційній Книжці був привіт і допис про діяльність Відділу. Дві членки були делегатками. Оксана Станько увійшла до Головної Управи як вільний член.

119-ий Відділ — Новозаснований Відділ офіційно взяв участь у XIX Конвенції СУА, делегуючи дві членки й голову.

3 Округи Нью-Йорк вибрано до Головної Управи: **1-ий Відділ** — Леся Гой, **64-ий Відділ** — Іванна Рожанковська, голова; Любов Волинець; Марія Савчак. **72-ий Відділ** — Розалія Полчі, Ольга Літепло, **83-ий Відділ** — Марія Томоруг, Ірена Куровицька, **89-ий Відділ** — Оксана Ленець, **104-ий Відділ** — Оксана Куйбіда-Станько.

Люба Артимішин,
пресова референтка Округної
Управи СУА, Нью-Йорк

ДОПИС

ВИСТАВКА НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

Заходом 16-го Відділу СУА в Міннеаполіс відбулася 16-го листопада 1981 р. виставка українського народнього мистецтва, що охопила експонати майже з усіх земель України. В гарно прибраній залі, на застелених вишитими обрусамі столів, були з мистецьким смаком та гармонією кольорів розміщені: килими, різьби, кераміка і вишивки з прекрасними орнаментальними й квітчастими зображеннями, що мали широке практичне й декоративне застосування, включно з віконними завісами й одягом. Не бракувало теж, рідкісних трипільських узорів (серветки О. Карп'як-Бенцаль і кераміка М. Процай). Все те приваблювало й цікавило публіку, особливо чужинців. Членки Відділу приготували обід, каву і солодке. За всім стежила голова Відділу Мирослава Петришак, яка вмів притягати членок до спільної праці в дружній атмосфері.

Виставку відвідало біля 200 осіб. Виставку закрито о 6-й год. вечора.

Мирослава Петришак,
голова

Ольга Луцик,
культурно-освітня референтка

ВІДДІЛИ ПОЗА ОКРУГАМИ

55-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ЛОС АНДЖЕЛЕС, КАЛІФОРНІЯ

(Хроніка за 1981 р.)

22-го січня — загальні збори.

12-го квітня — розпродаж великодніх пасок.

16-го травня — розпродаж уживаної одежі.

10-го жовтня — вдалі "вишивані вечериці" — пройшли в теплій атмосфері, при звуках добірної музики.

Жюрі признало дві перші нагороди: Марійці Білій за довгу сукню — взір полтавський і Лесі Макух за коротку — взір київський. Другу нагороду отримала Стефанія Шумна за коротку суконку — взір яворівський.

Першу нагороду за вишивані чоловічі сорочки дістав д-р Ігор Шалаута. Ця сорочка, вишита на чорному матеріалі борщівським узором, є пам'яткою родини Шалаутичів, бо належала ще покійному батькові д-р Шалаути і була вишита коротко перед його смертю від ворожої руки, приблизно 42 роки тому. Другу нагороду отримав молодий Андрій Захаріясевиц — взір із Рогачівщини.

Лідія Балей
пресова референтка

ПОДЯКИ:

Управі і членкам 82-го Відділу СУА, дякую за жертву 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя в пам'ять нашої бл. п. Мами Марії Ключас,

Люба Мосевич

Дякуючи моїм братові й братовій **Андрієві і Євгенії Ратич** за внесену дворічну вплату моєї передплати за журнал "Наше Життя" 1981 і 1982 рр., складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Дарія Пенцак

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою, що упокоїлася в Бозі на 85 році життя **Павлина Дубик**, довголітня членка 5-го Відділу СУА. Покійна народилася на Сокальщині. До Америки приїхала в молодому віці. Залишила в глибокому смутку доньку, двох синів і вісім внуків. Нехай американська земля буде їй легкою.

**Управа і членки 5-го Відділу СУА,
Дітройт**

Славної пам'яті **Анна Брудна** була організаторкою Відділу, першою і довголітньою головою. Слідом дорогої і надзвичайно доброї мами, дві її дочки, Стефанія Овчарчин і Олена Меленишин, належать до 36-го Відділу.

Відділ з глибокою пошаною згадує покійну та продовжує працю, яку започаткувала покійна.

Вічна їй пам'ять!

на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

З нагоди 50-го Ювілею 36-го Відділу пересилаємо 25.00 дол. в пам'ять покійної Анни Брудної.

The late Mrs. Brudna.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ:

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Оленки Вірщук-Савицької** складаємо у її пам'ять 20.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької. Мужеві д-рові Ю. Савицькому, Дітям і Родині наші найщиріші співчуття,

**Мирон і Марія Кузьми,
Ріджфілд Конн.**

Замість квітів на могилу **сл. п. Оленки Вірщук-Савицької** на фонд ім. Олени Лотоцької зібрано на листу ч. 1) (Збірщик Ольга Гнатейко). **705.00 дол.** в тому:

200.00 дол. д-р Богдан і Ореста Ткачуки;

100.00 дол. д-р Іван і Таня Павлічки;

30.00 дол. Христина і Леонард Бонакорса;

по 25.00 дол.: Мирон і Ольга Гнатейки, Христина Макейдо, Іванна Рожанковська, Надія і Мирослав Шміглі, Лідія і Роман Керницькі, д-р Богдан і Софія Шебунчаки, Дарія і Роман Тишовницькі, д-р Степан і Степанія Теранівські, Роман Волчук, Лідія і Богдан Гайдучки;

по 20.00 дол.: д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Володимир Мартинець, Таїса Богданська, Володимир і Аркадія Петришини;

по 10.00 дол.: Ірина Чайківська, Христина і Юрій Навроцькі, Лідія Гладка, Марта Данилюк;

5.00 дол.: Євгенія Цісик.

Листа ч. 2. (Збірщик А. Кравчук) **700.00 дол.** в тому:

100.00 дол. Роман і Наталка Кравчуки;

50.00 дол. Марта і Василь Андриюки;

по 30.00 дол. Мирослав і Вікторія Ключфаси, Зоряна Гафткович, Іван і Христя Ключфаси, Ірена і Еміль Ключфаси;

по 25.00 дол. Анна і Бернард Кравчуки, Слава і Ярको Рублі, Оля і Ярослав Ставничі, Мирослава і Богдан Бурачинські, Л. і О. Кузьмаки, Меланія М. Банах, Христя і Мирон Мельники, Ксеня Антипів, Ольга і Тарас Боднарчуки, О. і Р. Рогожі, д-р Галина Ключфас, Марія і Ярослав Томоруги.

по 20.00 дол.: Надя і Ігор Загайкевичі, Лідія і Ігор Гури, Святослава і Степан Качараї, Міра і Роман Кизики;

по 10.00 дол.: Ольга Муссаковська, О. Дармохвал, Галя Лойко, Марійка і Омелян Гельбики, Марія Рудакевич, Наталія Чаппенко.

Особи, які склали пожертви на збіркові листи на Фонд ім. Олени Лотоцької в пам'ять Оленки Вірщук-Савицької, а бажають мати посвідку, просимо ласкаво прислати свою адресу до канцелярії СУА.

В пам'ять **сл. п. Оленки з Вірщуків Савицької** на Фонд ім. Олени Лотоцької зложили 100.00 дол.,

Аліса і д-р Іван Рудацькі

в пам'ять нашої дорогої **Опеночки** складаємо 200.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької і 100.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія і д-р Володимир Вірщуки

У пам'ять пок. **Славомири Ретьки**, бібліотекарки 28-го Відділу СУА на Пресовий Фонд "Нашого Життя" зложили:

по 10.00 дол.: Іванна Лисинецька, Ірена Качмарська, Таїса і Петро Богданські, Люба Єднака;

по 5.00 дол.: Надія Псуї, Ольга Муссаковська, Емілія Онишкевич, Емілія Цяпка;

3.00 дол.: Лідія Мурашук.

Разом 63.00 дол.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. професора Михайла Загайкевича**, батька членки 28-го Відділу СУА Ірини Кіндрачук, приятелі, студенти, і союзники склали на Пресовий Фонд "Нашого Життя":

по 10.00 дол.: Марія Шмішкевич, Ірина Дзедзик, Люба Єднака, Марія Онишкевич, Лідія Гладка;

по 5.00 дол.: Лідія Мурашук, Ольга Гнатик;

Разом 60.00 дол.

Родині складаємо щирі співчуття.

Замість квітів на могилу **бл. п. Станіслава Богач**, Мами наших членок Арети Скамай і Лади Гусар (голови Відділу) — 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого життя" складає,

**54-ий Відділ СУА,
Вілмінгтон, Дел.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Романа Ключфаса**, брата першої заступниці голови СУА і довголітньої членки нашого Відділу, Теодозії Савицької, складаємо 10.00 дол. на 100-тисячний Фонд ім. Олени Лотоцької.

Родині Покійного передаємо вислови найглибшого співчуття,

57-ий Відділ СУА в Ютиці, Н. Й.

На свіжу могилу **бл. п. Марії Ключфас і бл. п. Оленки Савицької** складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя", а д-р Савицькій і Родині висловлюємо щирі співчуття,

**99-ий Відділ СУА,
Вотервліт, Н. Й.**

Замість квітів на свіжу далеку могилу в рідному Львові, Дорогої, всім прихильної і люблячої Стриянки **Наталії Кашубинської**, вдови по бл. п. д-рові Василеві, складаємо на Запасний Фонд "Нашого Життя" 50.00 дол.,

Ірина Кашубинська і Стефанія Цегельська

Замість квітів на могилу **сл. п. Дарії Ярославської-Столярчук** складаю 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ольга Перхорович

В пам'ять моєї Дорогої і Незабутньої Мами, **бл. п. Марії Клюфас, брата Романа і Оленки Савицької**, складаю 30.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Люба Мосевич

В пам'ять Дорогого і Незабутнього Друга **бл. п. інж. Евгена Кульчицького** на Запасний Фонд "Нашого Життя" складають 25.00 дол.,

Мирослава і Ярослав Зубали

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. мгр. Павла Кобзара** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Іванна і Роман Боб'яки

Замість квітів на свіжу могилу нам Дорогої і Незабутньої **бл. п. Оленки Віршук — Савицької** складаємо 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

д-р Богдан і Марія Макарушки,
Бруклін, Н. Й.

Замість квітів на могилу **бл. п. Ядвиги Винницької**, Мами моїх шкільних товаришок Люби Артимішин і Стефи Звонук, складаю 25.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Йоанна Гентош

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Славомири Ретьки** складаємо 15.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Мужеві і дітям висловлюємо наше щире співчуття,

Катря і Володимир Воловодюки

Замість квітів на могилу товариша і сердечного друга **бл. п. Льоня Крушельницького** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

А. і М. Сваричевські

Замість квітів на могилу **Оленки з Віршуків Савицької** складають на Запасний Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. Чоловікові, Батькам та Родині глибокі співчуття,

Ніля та Евген Стецькові

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-ра Романа Клюфаса** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Марія Турко

Замість квітів на могилу **бл. п. Слави Ретьки** з дому Ковалишин, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Пану д-рові Семенові і доням Олі і Надійці з родинами висловлюємо наші глибокі співчуття,

Ольга і Іван Денисенки,
Кергонксон, Н. Й.

У світлу пам'ять **бл. п. проф. Михайла Загайкевича** (батька І. Кіндрачук) складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.,

І. Качмарська

В пам'ять **бл. п. Стефанії Абрагамовської** жертвує 100.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької

1-ий Відділ СУА, Нью-Йорк

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Оленки Савицької** складаємо 10.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, а Родині висловлюємо щире співчуття,

Анна і Любомир Ратичі,
Олена і Ростислав Ратичі,
Іванна і Олег Ратичі

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Оленки Віршук-Савицької** складаю 50.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької, а Родині висловлюю щире співчуття,

Ірена Сушків

В пам'ять **бл. п. Оленки Савицької** пересилаю 20.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької,

Неоніля Кліш

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Анни Петрівської** складаємо 20.00 дол. на Український Музей.

Дарія і Василь Оріховські.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Марії Панкевич,** мами нашого приятеля Порфірія Панкевича складаємо 10.00 дол. на Український Музей.

Марія і Михайло Слободяни.

В пам'ять **бл. п. Славомири Ретьки** складаємо по 10.00 дол. на Український Музей.

Наталія Кравчук і Марія Тицька.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Ірени Рубич** складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Анна Курилко.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. дорогого нам Льоня Крушельницького** складаємо 20.00 дол. на Український Музей.

Іван і Клявдія Гоші.

Вшановуючі пам'ять померлих — замість квітів на могилу **бл.п. Льоня Крушельницького і Євгена-Гени Кульчицького** жертвую на потреби Українського Музею 20.00 дол., а Вельмишановним Дружинам покійних п. Лідії і п. Фаліні пересилаю мої ширі та глибокі співчуття.

Орест Клюфас.

Замість квітів на свіжу могилу **Оленки-Віршук-Савицької** складаємо 30.00 дол. на Український Музей.

д-р Володимир і Євстахія Ястремські.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Василя Колодія** складаємо 25.00 дол. на Український Музей.

Ярослава і Анатоль Яросевичі.

В пам'ять **бл.п. Івана Шкарупи,** батька моєї приятельки Надії Винник, складаю 15.00 дол. на Український Музей.

Марія Фіглюс.

В пам'ять **бл.п. Ігора Казевича,** брата моєї приятельки Теодозії Федак, складаю 15.00 дол. на Український Музей.

Марія Фіглюс.

Замість квітів на свіжу могилу нашої найдорожчої і незабутньої бабуні **Ядвиги Винницької** складаємо 30.00 дол. на Український Музей.

Володимир і Лідія Артимішин

В пам'ять **бл.п. Оленки Савицької** складаємо 100.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку.

Секція Дружин Лікарів — Нью Йорк — Нью Джерзі.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. братової Олі Гафт-кович** складаємо 20.00 дол. на Український Музей.

Теодозія Остап.

Р. КУПЧИНСЬКИЙ

МІЙ КРАЙ*

1.

Україна — край мій рідний
Від Кавказу по Карпати,
І веселий, і свобідний,
І великий, і багатий.

Де є в світі кращі ріки,
Як Дністер, Дніпро-Славути?
Хто покине їх навіки,
Тому в серці вічна смута.

Де є в світі кращі гори,
Де таке повітря свіже?
Де шумлять так гарно бори
І хвилює спіле збіжжя?

Де ясніше сонце світить,
Де гарніше зорі сяють?
Де ж солодше пахнуть квіти —
Як у нашім любім краю?

2.

Київ — серце України
І найстарше місто в світі,
Хоч пройшов усякі зміни,
Гарний все — в зимі, чи в літі.

Там церкви золотобанні,
А в них дзвони сріблом куті;
Як задзвонять на світанні,
То на всю Вкраїну чути.

3.

Коло Києва, чи Львова —
Де приїду — дома всюди,
Де поступлю — рідна мова,
Де погляну — рідні люди.
Роботящі підгірянці,
Як вогонь палкі гуцули,
І сміливі кубанці,
Що ще Січі не забули.

І розважні подоляни,
І полтавці — соловії,
Бойки, лемки, волиняки, —
Все ото брати однії.

Бо від Сяну до Кавказу,
На степах, чи полонині,
Тризуб має до приказу
І прапори жовто-сині.

*Вірш написаний коли Україна була
вільною, самостійною державою

ЛЕОНІД ГЛІБІВ

Бачить — не бачить,
Чути — не чує,
Мовчки говорить,
Дуже мудрує.
Часом захоче —
Правди навчає;
Іноді бреше,
Всіх звеселяє.
Люба розмова, —
Будемо, діти,
З нею довіку
Жити-дружити.

Хто ж то така
В світі щаслива,
Мудра, правдива
І жартовлива?
Як не вгадали,
Стану в пригоді:
Річ коротенька —
Книжка та й годі.

Ю. Логвин Київ

ГРИБ ЗАБЛУДИВСЯ

Білоногий, опасистий гриб-боровик вкрився листом і задрімав. Кажуть, що гриби швидше у снах виростають.

А на світанку, коли ще й роса не спала, Тимко подався до лісу по гриби.

Тільки ступив на галявину, — як перед ним сиріожка підняла голову.

Взяв Тимко її в кошик і пішов далі.

Заходить у березняк, а там — підберезників, як роси. Коричневі шапки на довгих ніжках так і зиркають з трави.

Набрав Тимко підберезників мало не повний кошик. Та дуже кортіло йому боровика знайти.

Сиріожка з кошика гукала боровикові:

— Ходімо з нами!

А білоногий ще звечора укрився листом і не озвався на поклик.

Кликав підберезник:

— Друже боровиче, ходімо з нами!

А боровик з листом на голові не знав, куди йому йти.

Під зеленокорими осиками Тимко знайшов грибовисько краснюків-підосичників, що виглядали з трави і віталися з Тимком.

Хлопець швидко наповнив свій кошик і зібрався додому. Та дуже кортіло йому боровика знайти.

Почули краснюки голос підберезників та сиріожок і собі почали боровика кликати:

— Ходімо з нами!

Гриб-боровик почув далекий голос, але й цього разу промовчав, бо здогадався, що краснюки, і підберезники, і сиріожки скоро будуть на сковородці смажитись. А йому ой як хотілося знайти своїх друзів-боровиків. Гуртом і в кошик веселіше потрапити. Не стояв би він самотнім під шумливим кленом та не слухав давньої загадки:

Стоїть при доріжці
на товстій ніжці.
Шапочку має,
та не знімає.
Люди прийдуть,
в козуб візьмуть,
кинуть у горщик —
смачніший борщик.

Вирішив гриб, хоч би й що, — знайти сім'ю боровиків. Ступив крок, другий. Потім лісом — між березами та вільхами, між кленами та осиками. До полудня блукав, а схожих на себе не знайшов. Бо в тутешньому лісі боровиків не було. Надвечір зупинився він, довго роздивлявся навколо — та й лісу не впізнав.

"Заблудився, напевне", — подумав боровик.

І досі блукає по лісу білоногий боровик з кленовим картузиком на голові.

Хто знайде його, то відгукніться. Щоб Тимко марно не шукав.

Бо сам гриб не обізветься. Не зніме свою смушеву шапку. І не скаже вам:

Ось я — гриб-боровик,

я до кошика звик.

Ось я — весь на виду,

сам до вас підійду.

Беріть мене, смажте,

кидайте у горщик.

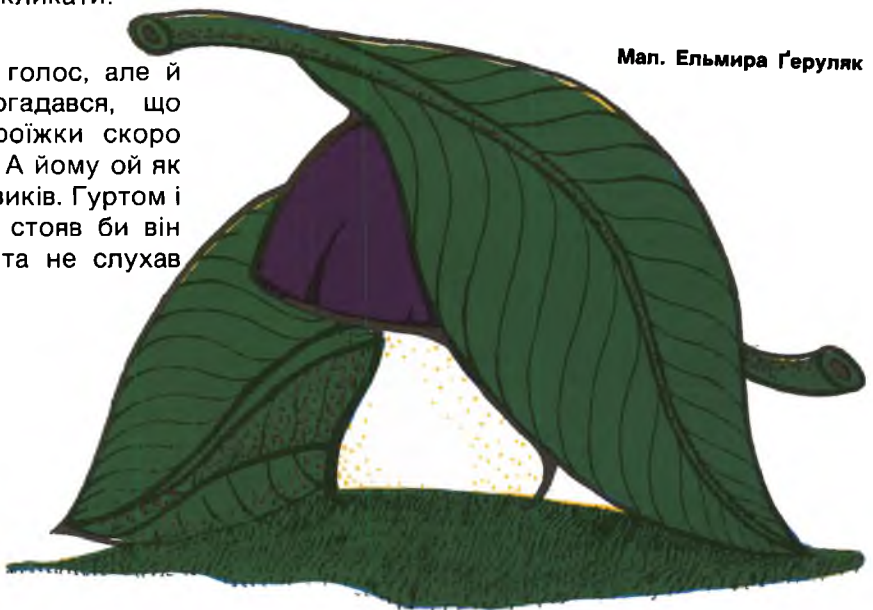
Буде й до картоплі,

буде вам і в борщик.

Отож хто знайде його, то відгукніться.

(Босоногий дощ)

Мал. Ельмира Геруляк

Замість квітів на могили стріянок **бл.п. Люби Луцької і бл.п. Оріси Луцької** та тети **бл.п. Олі Білинської** складаємо 30.00 дол. на Український Музей.

Надя Цегельська і Ірена Бачинська.

Замість квітів на свіжу могилу товаришки Зальцбургської гімназії **Лесі Кусяки** складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Ірена Бачинська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Оленки Савицької** складаю 20.00 дол. на Український Музей.

Марія Кознарська-Касанова.

В пам'ять **бл.п. Осипи Куровицької** складаю 20.00 дол. на Український Музей.

Александра Ковальська.

Замість квітів на могилу **бл.п. Юрія Городиловського** складаю 10.00 дол. на Український Музей.

Александра Луцик.

В пам'ять **бл.п. Анни Ратич** складаю 5.00 дол. на Український Музей.

Александра Салик

В пам'ять **бл.п. Андрія і Анастасії Рубчаків** складаю 25.00 дол. на Український Музей.

Мирослава Булей.

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Леонтія Крушельницького** складають 30.00 дол. на Український Музей.

Ірена Скождополь, Мирослава Солюк, Ольга і Юрій Зевські

Замість квітів на могилу **бл.п. Майстрика** складають 25.00 дол. на Український Музей.

Управа і членки 38-го Відділу СУА.

3 приводу смерті нашої найдорожчої мами **бл.п. Єлисавети Манько**, замість квітів на свіжу могилу зложили на

Український Музей: **по 25.00 дол.** — Ед і Марйоріє Кремзієри, Ярослава і Роман Ракочі, **по 20.00 дол.** — Іванка і Мирон Бучаки, Роза Кремзієр, Дозя і Ярослав Кушнірі, **по 15.00 дол.** — Галя Шитинська і родина Гарванків, **по 10.00 дол.** — Любомира і Іван Мокії, Зеновія Білас, Дарія і Василь Мокії, Ярослав Ліщинський, Уляна і Олег Омецінський, **5.00 дол.** Ольга Гнатишак. **Разом 180.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. проф. Михайла Загайкевича**, батька членки 28-го Відділу СУА Ірини Кіндрачук, приятелі, учні і союзянки зложили на Український Музей: **по 25.00 дол.** — Богдан і Дарія Кекіш, Василь і Слава Гнатів, **по 20.00 дол.** — Дмитро і Леся Семенюки, Петро і Оріся Салаяки, **по 10.00 дол.** — Володимира Васічко, Ольга Муссаковська. — **Разом 110.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Леонтія Крушельницького** під час похоронів зложили на Український Музей: **150.00 дол.** — Володимира і Стефан Сливоцькі, **по 50.00 дол.** — Стефанія Крушельницька, Анна Никифоряк, Наталя і Володимир Шусти, Марія Шуст, Комітет Станіславівщини-Дітройт, **30.00 дол.** — д-р Христя і д-р Володимир Одайники, **по 25.00 дол.** — Марта і Роман Данилюки, д-р Богдан і Марта Цимбалісти, д-р Михайло і Марія Логази, Валерій Мойсієнко, Люба і Мирослав Прокопи, Оксана і Володимир Проскурєнки, Стефанія і Микола Чорні, Віра Шуль з сином Ярославом, Ярослава і Анатоль Ярославичі, **по 20.00 дол.** — Зірка і Микола Галіви, Ярослава і Ярослав Лапки, Роман Мац, Анна і Володимир Сафіяни. Богданна і Володимир Слижі, Марія і Ярослав Томоруги, Євстахія і Степан Шугани, **по 10.00 дол.** — Михайлина Книш, Іван Кифор, Оксана Луцька, Оксана і Іван Микитини, Христя і Богдан Певні, Марія Соробей, Віра і Михайло Шпонтаки. **Разом — 865.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Леонтія Крушельницького**, мужа нашої членки Лідії і брата Стефи Крушельницької і Анни Никифоряк, зложили членки 64-го Відділу СУА на видання діточої книжки з нагоди 1000-річчя Хрищення Руси-України: **по 10.00 дол.** — Христя Навроцька, Марія Ржепецька, Марія Карпевич, Олена Качала, Люба Артимишин, Марія Барагура, Бронислава Ковалів, Марія Даниш, Оксана І. Шурова, Ірена Жуковська, Дарія Костів, Марія Савицька, Поля Книш, Марія Тимочко, Марія Палідвор, Ірена Гошовська, **по 5.00 дол.** Ярослава Салик, Софія Салдан, Володимира Івануса. **Разом 176.00 дол.**

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

7-ий ВІДДІЛ СУА, АКРОН, ОГАЙО

Відділ відбув річні загальні збори 13-го грудня 1981 р.

Склад нової управи: голова — Оксана Журовська; заступниця голови — Оріся Цибики; секретарка — Дарія Тимаш; заступниця секретарки — Євдокія Журовська; касирка — Лідія Брехун; заступниця касирки — Анна Мартинюк.

Референтки: культурно-освітня — Сальвіна Іваницька; пресова — Олена Мартинюк; суспільної опіки — Анна Мала; імпрезова — Оріся Цибики; господарські — Анна Храпо і Марія Томашівська; музею і мистецтва — Ляриса Музичка.

Контрольна Комісія: голова — Євдокія Журовська; членки — Анна Курило і Сальвіна Іваницька.

Ольга Мартинюк
ПРЕСОВА РЕФЕРЕНТКА

11-ий ВІДДІЛ СУА, ТРЕНТОН, НЬЮ ДЖЕРЗІ

Загальні збори Відділу відбулися 14-го березня 1982 р. Окружну Управу репрезентувала Дарія Федак.

Нову управу вибрано в такому складі: Ярослава Лабка — голова, Емілія Панасюк — заступниця голови, Богданна Осадца — протоколярна секретарка, Емілія Панасюк — фінансова секретарка, Оксана Микитин — касирка. Референтки: Софія Лотоцька — організаційна, Романа Мицик і Анастазія Бойцун — культурно-освітні, Дарія Самотулка — пресова, Марія Городиська — мистецька, Люба Мриглоцька, Катя Ковшевич і Марія Сенік — суспільної опіки, Василина Микитин, Катерина Мизюк і Софія Татомир — господарські. Контрольна комісія: Софія Лотоцька, Ірина Свістель і Марія Віршук.

Дарія Самотулка,
пресова референтка

13-ий ВІДДІЛ СУА

Річні збори відбулися 14-го березня 1982 р. з участю заступниці голови Окружної Управи Наталії Даниленко. Нову управу вибрано в такому складі: Тамара Рац — голова, Лідія Грабова — заступниця голови і секретарка, Лідія Кий — касирка; референтки: Емілія Павлюк — організаційна й імпрезова, Марія Венчак — культурно-освітня і фінансова, Ірена Сольчаник — пресова, Христя Плюта — мистецька, Лідія Кий і Анна Купчик — суспільної опіки, Надія Баган і Ірена Сольчаник — господарські. Контрольна Комісія: Галина Горбова — голова, Анна Микита і Анна Купчик — члени.

Ірена Сольчаник,
пресова референтка

ЧИ ВИ ВИРІВНЯЛИ ПЕРЕДПЛАТУ?

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

56-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЮДМИЛИ СТАРИЦЬКОЇ-ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ, ДІТРОЙТ, МІЧ.

Загальні річні збори Відділу відбулися 24-го лютого 1982 р. Вибрано таку управу: голова — Зофія Шумило, заступниця голови — Надія Григорчук, протоколярна секретарка — Емілія Бобяк, кореспонденційна секретарка — Антонія Крохмалюк, касирка — Станіслава Гайда. Референтки: мистецька — Стефа Дуб, культурно-освітня — К. Бранка Кривуцька, пресова — Анна Наконечка, суспільної опіки — Галя Шкудор. Контрольна Комісія: Олександра Лятишевська, Ірена Грушкевич, Броніслава Лиса.

Антонія Крохмалюк,
кореспонденційна секретарка

62-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ГЛЕНСПЕЙ, Н.Й.

Річні загальні збори Відділу відбулися 31-го січня 1982 р.

Нову управу вибрано в складі: голова — Дарія Сірко; заступниця голови — Надія Демидович; секретарка — Галина Біровець; касирка — Ольга Линник.

Референтки: організаційна — Іванна Ничка; культурно-освітні — Марія Оленська і Зіна Озарук; імпрезові — Ярослава Гунчак і Тетяна Осадца; мистецька — Надія Демидович; суспільної опіки — Ольга Паливода; пресова — Галина Біровець; господарські — Евдокія Туринська і Надія Грицишин.

Контрольна Комісія: голова — Єлисавета Геба; члени — Анна Косців і Ярослава Гапій.

Галина Біровець,
пресова референтка

84-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ СТЕПАНІВ, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Загальні збори Відділу відбулися 28-го лютого 1982 р.

Вибрано управу в такому складі: Марія Ріпецька — голова; Туня Грод —

заступниця голови; Марія Дорожинська — протоколярна і кореспонденційна секретарка; Стефанія Шандра — касирка.

Референтки: Володимира Демус — культурно-освітня; Віра Боднарук — імпрезова; Марта Гайдук — пресова; Гельга Мізь, Ольга Стефанська і Оксана Мурська — господарські; Тетяна Шпур — суспільної опіки.

Контрольна Комісія: Шкірпан Антоніна — голова; Людмила Хойнацька — заступниця голови; Катерина Черняк, Катерина Кодельська і Ляріса Долинюк — члени.

Марта Гайдук,
пресова референтка

86-ий ВІДДІЛ СУА, НЬЮАРК, Н. ДЖ.

Загальні збори Відділу відбулися 23-го лютого 1982 р.

Округу репрезентувала Ліда Гладка.

Нова управа на 1982-1983 р. в такому складі: Катруся Воловодюк — голова; Наталка Клапішак — заступниця голови; Люба Лапичак — касирка; Віра Мицьо — протоколярна секретарка; Миросія Граб — кореспонденційна секретарка.

Референтки: Оксана Стеранка — організаційна; Ольга Гнатейко — імпрезова; Марійка Полянська — культурно-освітня; Ольга Тритяк — зв'язків; Аня Кравчук — суспільної опіки; Ліда Гайдучок — музею; Люба

Гурелечко і Соня Масник — господарські; Ярослава Жеребецька — базару; Ляріса Пенцак — пресова, Ірена Паславська — "Наше Життя".

Контрольна Комісія: Володимира Васічко, Леся Стебельська, Марія Юркевич, Ляріса Данек, Леся Яськів.

89-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, КЕРГОНКСОН, Н. Й.

Річні загальні збори Відділу відбулися 7-го лютого 1982 р.

Округну Управу репрезентувала Марта Данилюк.

Управу вибрали в такому складі: Оксана Ленець — голова, Анна Слободян — заступниця голови, Лідія Яців — секретарка, Агнес Хоманчук — касирка, Референтки: Ірина Винник — організаційна, Наталія Войновська — культурно-освітня, Дарія Хухра — виховна, Емілія Реннер, Анастасія Яц — суспільної опіки, Зеновія Ковальська, Дарія Стасюк, Льоля Савеська — імпрезові, Ольга Денисенко — пресова, Ольга Василик — музейна, мистецька і зв'язків, Ольга Олійник, Ела Досяк, Марія Круг — господарські.

Контрольна Комісія: Магдалина Квас — голова, Ярослава Крижановська, Ярослава Аврамчук — члени. Александра Яців, Ольга Бодлак повідомляють про сходини.

Ольга Денисенко,
пресова референтка

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$13.00, half year \$7.00, single copy \$1.30.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 13.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна ... 13.00 дол. піврічна 7.00 дол. Поодинокі число 1.30 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїй валюті, в сумі яка дорівнює вартості 13.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011 ©Copyright 1981 Ukrainian Women's League of America, Inc.

Волинські взори із збірки о. д-ра Юрія Шумовського. Власність Українського Музею.

1. Рукав жіночої сорочки, село Борсуки, пов. Крем'янець. ХІХ ст.

2. Жіночий манжет, село Стеблів, пов. Здолбунів, ХVІІІ ст.

3. Жіночий манжет, село Верба, пов. Дубно, ХVІІІ ст.

Чувона нитка Д.М.С. ч. 321. Рисувала Ольга Трачук.